

Tiszántúli független Újság

politikai napilap

A finn külügyminiszter szerint szó sem lehet Finnország politikájának megváltoztatásáról

Chamberlain válaszolt Ribbentrop beszédére — Elhárítja a háború felelősségét — Leesett a hó a nyugati fronton

Kopenhága, október 26. A kopenhágai sajtó a finn-orosz kapcsolatokról szóló tudósításainak élén csüörtökön a finn külügyminiszter nyilatkozatát közli, amelyet ez a Helsinki-kibe kiküldött dán és egyéb skandináv sajtótudósítók számára adott fogadáson tett.

Eszerint Erko finn külügyminiszter kijelentette, hogy szó sem lehet Finnország eddigi északi és semleges politikájának a megváltoztatásáról.

„Ha a finn-szovjet tárgyalások kiélesednek...”

London, október 26. Paasikivi finn követ és Tanner pénzügyminiszter megérkeztek Helsinkibe a szovjet kormány ajánlatával.

Ugy Moszkvában, mint Helsinkiben tartózkodnak attól, hogy közelebbi részleteket hozzanak nyilvánosságra a szovjetorosz javaslatról.

Erko finn miniszterelnök azonban újabb feltűnést keltő nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette:

— Ha a tárgyalások kiélesednek, én feltárom kártyáimat és az asztalra dobom...

A finn kormány egyébként devizazárlatot rendelt el.

Amsterdam, október 26. (Havas.) A Telegraph helsinki munkatársa szerint az oroszok nem támasztottak újabb követeléseket Finnországgal szemben, de állítólag visszautasították a finn javaslatoknak tárgyalási alapul való elfogadását. A lap munkatársa szerint a helyzetet továbbra is súlyosnak ítélik, habár még mindig

sáról. Finnország békés megoldásra törekszik, ami természetesen mindkét oldalról jóakaratot tételez fel, de továbbra is húzódozik attól, hogy az eredményt életérdekei árán fizesse meg, különben a helyzet a nemzetközi politika eseményeinek következtében gyorsan megváltozhatik. A külügyminiszter végül megállapította, hogy Finnország folytatólagosan meg nem szakított érintkezésben áll a többi északi kormányokkal. (MTI)

reménykednek abban, hogy tárgyalások útján is lehetségessé válik a meg egyezés. Határozottan cáfolják, hogy az oroszok az Aaland-szigetek további megerősítésének beszüntetését követelték.

A Szovjet csak területi követelésekkel lépett fel Finnországgal szemben és jelenleg ezek a legsúlyosabb akadályai a meg egyezésnek.

Az orosz kormány nem akarja siettetni a döntést, Finnország azonban meggyorsította katonai intézkedéseit. Túlzás nélkül mondható, hogy a négymillió finn népet teljesen mozgósították. Huszonöt kiképzett korosztály áll ma lábhoz tett fegyverrel. (MTI)

Helsinki, október 26. (Havas.) Csüörtökön délelőtt a finn bizottság valamennyi tagja megérkezett Moszkvából Helsinkibe. Azt hiszik, hogy a bizottság tagjai a finn kormány újabb utasításai nyomán ismét visszátérnek Moszkvába. (MTI)

Ankarában megkezdődött a közelkeleti államok konferenciája

Ankara, október 26. A török fővárosban megkezdődött Törökország, Irak, Iran és Afganisztán külügyminisztereinek konferenciája. A tanács-

kozást a legutóbb megkötött angol-francia-török egyezmény tette szükségessé.

Szovjet küldöttség Berlinben

Berlin, október 26. (Német Távirati Iroda.) Csüörtökön hivatalos szovjet küldöttség érkezett Berlinbe. A legutóbbi két hét folyamán megtartott moszkvai gazdasági megbeszéléseken meggyezésre jutottak a Szovjet-Oroszországból Németországba történő szállítások kérdésében. Különösen nagymennyiségű gabona, kőolaj és kőolajtermékek, ia, gyapot, nyersfoszfát, továbbá

len, platina, mangánérc és más ércszállítások kérdésében. Moszkvában tovább folynak a tárgyalások a német áruszállításokról, amelyek azonban még Ribbentrop külügyminiszter és Molotov szeptember 28-i levélváltása szerint hosszabb időre terjednek. Ezeknél a Szovjet-Oroszországra történő szállításoknál különféle nagyarányú gépszállításokon kívül

nagy ipari berendezésekről is volna szó.

Ezzel kapcsolatosan Németország Szovjet-Oroszország rendelkezésére akarja bocsátani legújabb eljárásait a benzín és a kaucsuk, valamint az ásványok mesterséges úton való elő-

állításáról. Berlinbe érkezett küldöttség felhatalmazást kapott a szovjet kormánytól, hogy ebből a célból a helyszínen tájékozódjék. A bizottság tagjai megismerik több ipari vállalatot, gazdasági berendezést, hadi-műveket, stb. (MTI)

Három tiltott szovjet-zóna a Fekete-tengeren

Bukarest, október 26. A Szovjet értesítette a Fekete-tengeren közlekedő hajókat, hogy a Fekete-tengeren az orosz partok mentén három tiltott zónát létesített. A tiltott zónák Sebasztopoltól északra, a sebasztopoli kikötő előtt és ettől délre vannak kijelölve.

A tiltott zónákba még szovjet kereskedelmi hajóknak sem szabad behajóznok.

Illetékes körök azt hiszik, hogy ezekben a zónákban

partvédelmi célokból aknákat helyeztek el.

Bukarest, október 26. A Fekete-tengeren közlekedő hajókat értesítették, hogy a boszporusi kikötő közelében

újabb úszóaknákat észleltek.

Ez már a második úszóakna, amelyet ebben a hónapban jeleztek a Fekete-tengeren. Azt hiszik, hogy az aknákat a szovjet aknálókról szakadtak le és az áramlat kisodorta őket a nyílt tengerre.

Chamberlain beszéde

London, október 26. (Havas.) Chamberlain miniszterelnök az alsóház csüörtöki ülésén megtartotta szokásos heti beszámolóját. Az elmúlt hét óta — mondotta — a nyugati harcfronton nem történt semmi nevezetesebb esemény. Csapataink elfoglalták a második védelmi vonalat és így most

a német és francia erők általában a határon vannak.

Az angol expedíciós hadsereg utánpótlása rendszeresen folyik és az angolok által megszállott védelmi övezetet állandóan erősítik. A légiharcok során vadászgépeink újból tevékenykedtek.

Német részről megélelénkült a tengeralttjáró háború.

Ezt vártuk is, de nyugodtan biztosíthatom a házat, hogy

a helyzetnek mi vagyunk az urai. Egy-két esettől eltekintve, amelyben szerencsése volt, az ellenfél nem tudott olyan károkat okozni, mint a háború kezdetén. A tengeralttjárók kénytelenek honi kikötőkből messzebb elkalandozni, hogy elérjék a kereskedelmi hajóktól járt útvonalakat. Reméljük, hogy sikerül kereskedelmi tengerészetünket megvédeni ettől a fenyegető veszedelemtől.

Tény, hogy az utóbbi napokban sikerült több angol hajót megtorpedözni. Egyiküket, a Stonegát a Deutschland cirkáló süllyesztette el.

Az elsüllyedt hajó tonnatartalma összesen 22.715 tonna. Ezzel szemben a blokádot végrehajtó angol egységek

több ellenséges hajót foglaltak le. A lefoglalt hajók összes tonnatartalma 28.367. Ezenkívül megállítottuk a 4.475 tonnás Conseinheim hajót,

ezt azonban legénysége elsüllyesztette.

Az ellenség tehát kb. 35 ezer tonna kárt szenvedett s így a részünkre mutató előny megközelítőleg 6 ezer tonna.

— A legnevezetesebb esemény külügyi téren múlt beáramolom óta a Törökországgal kötött szerződés. Ezt a szerződést megelégedéssel fogadták az egész birodalomban és Franciaországban. A szerződés tisztán védekező jellegű és nem irányul senki ellen.

Chamberlain kijelentette, hogy az angol és francia kormány Törökország pénzügyi és gazdasági segélyezésének kérdését tanulmányozza.

Egy hét óta, mondotta Chamberlain, nem érkezett válasz Berlinből azokra a kérdésekre, amelyeket október 12-i beszámolómban felvettem. Az utóbbi napokban arról érkeztek hírek, hogy a nemzeti szocialista vezetők hosszú megbeszéléseket tartanak. Lehet, hogy a német külügyminiszter október 24-én Danzigban tartott beszéde ezeknek a megbeszéléseknek az eredménye. A beszéd lényege — folytatta Chamberlain —, hogy

nem Németország, hanem Anglia akarata és készítette elő a háborút. Ez nem igaz!

Soha egy kormány sem igyekezett annyira elkerülni a háborút, mint a brit kormány. Ugy látszik, a német külügyminiszter felszólította Orosz-

Ma este szegedi halászlé és túrós csusza 1.- pengő a Páll-sörözőben

országot, csatlakozzék az angol birodalom elleni kereszties hadjáratához. A német külügyminiszter beszédéből —, folytatta Chamberlain —, levonhatjuk a tanulságot. Németország tényleg úgy választott, mint azt október 12-i beszédemben előre láttam. Németország kijelentette, hogy a végéig folytatja a háborút, minden erejével, minden eszközzel. Ha tényleg ez a szándékuk, csak egy válaszom lehet, s ezt hajlandók vagyunk

megadni.

Nem Anglia dobta oda a keztyűt Németországnak, hanem a német kormány kényszerítette végül akarataink ellenére kezünkbe a fegyvert, amikor figyelmeztetéseink ellenére is folytatta támadó ténykedéseit.

A német kormánynak kell tehát viselnie a felelősséget ezért a háborúért és minden következményért.

Hadijelentések

NÉMET

Berlin, október 26. (Német Távirati Iroda.) A véderőparancsnokság közli:

Az ellenség szerdán megkísérelte annak a magaslatnak visszafoglalását, amely Völklingen 12 kilométerre keletre a határ mellett terül el és amelyet a mi csapataink egy nappal ezelőtt foglaltak el. Egy zászlóaljnyi erővel történt támadásuk a mi tüzérségünk és gépjárműveink tüzeben francia földön megakadt. Különben nem történt semmi említésreméltó hadicselvény. (MTI)

Berlin, október 26. Angol híresztelés szerint a Wilhelmshaven elleni egyik angol légitámadás során a Gneisenau német csatahajót bombázták és szétrombolták. Mint a Német Távirati Iroda közleménye megállapítja, sem Wilhelmshaven ellen nem történt légitámadás, sem a Gneisenau hadihajó nem sérült meg.

A német kormány hajlandó külföldi semleges megfigyelőket azonnal a helyszínére vinni. (MTI)

FRANCIA

Páris, október 26. (Havas.) Hivatalosan jelentik október 26-án délelőtt: Az éjszaka egészbenvéve nyugodtan telt el. Az időjárás rossz. (MTI)

Angol búvárhajók a Dardanelláknál

Isztambul, október 26. (Német Távirati Iroda.) Néhány nappal ezelőtt a Dardanellák bejáratánál, a török partoktól számított három mérföldes övezeten kívül egy angol búvárhajó figyelmeztető lövéssel megállította a „Besszarabia” román gyorsgőzöst. Az angolok átvizsgálták a hajó utasainak jegyzékét és a rakományt.

A hajót azután útjára engedték.

Kedden ugyanazon a helyen, Skynos és Mytilene szigetek között egy angol torpedóromboló feltartóztatta a „Szvaneitia” szovjet orosz gyorsgőzöst.

Egy angol tiszt átvizsgálta az orosz hajó rakományát. Később ezt a hajót is szabadon engedték. (MTI)

Huszonegy amerikai hajót tartóztattak fel a hadviselő államok

Washington, október 26. (Német Távirati Iroda.) Az Associated Press jelentése szerint az amerikai külügyminisztérium öközte, hogy a háborút viselő hatalmak szeptember 1-e óta a hajópapírok vagy rakomány átvizsgálása céljából

az Egyesült Államoknak összesen huszonegy hajóját tartóztatták fel, mégpedig tizenkettőt Anglia, hatot Franciaország és hármat Németország.

A külügyminisztérium ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a hajófel-tartóztatásokat nem minden esetben jelentették. A legtöbb hajót egy hétig tartóztatták fel és azután tovább engedték.

Még két hajót tartóztattak fel az angolok, nevezetesen a Sundancet és az Oakmant. A két hajó rakományát, amely foszfátból és gyapjuból állott, az angolok lefoglalták. (MTI)

A Szovjet tiltakozik Angliában a dugárlajstrom ellen

London, október 26. A szovjet orosz külügyi népbizottság tiltakozását jelentette be a moszkvai angol nagykövetnél az angol dugárlajstrom és orosz hajóknak angol hadihajók által történt átkutatása miatt.

Angol szakkörökben a tiltakozást annál érthetlenebbnek jelentik ki, mert a dugárlajstrom lényegében harminc esztendeje, részleteiben pedig a világháború óta nem változott.

Cáfolat a londoni rádió álhíreire

Berlin, október 26. (Német Távirati Iroda.) A Deutscher Dienst levelezője az angolok kitalálásának minősíti a londoni rövidhullámú leadóállomás amaz állítását, hogy a berlini pápai nuncius a lengyelországi katolikus egyház elnyomatása ellen a német kormánynál lépéseket tett.

A levelező ezzel kapcsolatban jólérsült részről megadta, hogy a pápai nuncius hosszú idő óta nem jelent meg a külügyminisztériumban és a londoni rádió állításával ellentétben semmiféle panaszíratot nem nyújtott át.

A lap levelezője felhívja a figyelmet arra, hogy éppen ilyen kitalálás az a to-

vábbi állítás, hogy Rust német közoktatásügyi minisztert felhatalmazták arra, hogy az egyházat feloszlassa, vagy pedig arra, hogy Németország szándékaink megfelelően

a katolikus egyházat megszüntesse s helyette német nemzeti egyházat alapítson.

A lap levelezője kitalált híreknek minősíti a londoni rövidhullámú leadóállomás további jelentését is, hogy az elemiszerszűke miatt Bécsben az asszonyok tüntettek, valamint azt is, hogy Prágában Hitler Adolf Mein Kampf-ját a kirkatokról eltávolították és elkobozták. (MTI)

Feltűnő olasz vélemény Románia nehéz helyzetéről

Róma, október 26. (Magyar Távirati Iroda.) A „Lavoro Fascista” Románia helyzetével foglalkozik. Megállapítja, hogy Olaszország és Románia viszonya normális és azt hangoztatja, hogy Románia egyetlen vágya a semlegeség és a béke.

Az ország hangulata azonban még sem nyugodt. Ki fenyegeti tehát az országot? Németország magatartása irányában Hitler legutóbbi beszéde után nem lehet semmi kétség. Magyarország nem fenyegeti Romániát. Molotov szintén kijelentette, hogy a Szovjet tiszteltetésben tartja új szomszédainak határait. A románok még sincsenek tisztában a helyzettel.

Anglia ugyan garantálta őket, de

ez még csak több zavart okoz és két hónapja már alig beszélnek az angol szavatosságról.

Az angol-francia-török szerződés után azonban a nyugateurópai helyzet ismét ezt a kényes kérdést feszegeti, sőt Anglia állítólag annyira ment, hogy hajlandó Titulescu visszatéréséről is beszélni. Erthető tehát, hogy Romániának a legteljesebb figyelemmel kell néznie minden megmozdulást és különös figyelemmel fordul ma Róma felé. A románok még mindig remélik, hogy Róma szolgálatai folytán sikerül békes megegyezést létrehozni a Balkán népei között.

Kölcsönösen szabadon engedik az orosz-japán foglyokat

Tokió, október 26. (Havas.) A szovjet orosz külügyi népbizottság beleegyezett abba, hogy szabadon engedjék a tavaly ősszel elfogott kilenc japán halászhajó legénységét hajóikkal együtt.

Ezzel szemben a japán hatóságok által lefoglalt szovjet hajók azonnal visszatérnek Szovjet-Oroszországba. (MTI)

Az új magyar követ Moszkvában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kristóffy József dr. az újonnan kinevezett moszkvai magyar követ, a tegnapi nap folyamán a Kremlben át-

adta megbízólevelét Kalininnek, a Szovjet-Unió központi végrehajtó bizottsága elnökének.

Polgári közigazgatás Lengyelországban

Krakko, október 26. (Német Távirati Iroda.) A volt lengyel területek közigazgatását csütörtökön a katonai hatóságoktól a polgári hatóságok vették át. A krakkói kerület közigazgatásának átadása a polgári hatóságok kezébe ünnepléses külsőségek között a Potecky-

palota fehér termében ment végbe, ahol a véderő, az állam és a párt vezető személyiségei gyűltek egybe. Krakko katonai parancsnoka rövid beszéd keretében Wächter dr. állambiztosnak, a kerület főnökének adta át a közigazgatást. (MTI)

„Londonnak már megvannak a tervei Németország feloszlására”

Newyork, október 26. (Német Távirati Iroda.) Duff Cooper volt brit miniszter, aki a múlt vasárnap Newyorkba érkezett napról napra nyilatkozatokat ad a sajtónak arról, hogyan osztják fel a legyőzött Németországot. Így az egyik tudósító előtt kijelentette, hogy Londonnak már megvan az erre vonatkozó terve. Németországot és a keleti végeket (Ausztria) dunai állammá, valószínűleg monarchiává egyesítik. Duff Cooper szerint Habsburg Ottót „alkalmas személyiségnek” tartják. Ottó „igen kedves fiatalember”. Oroszország, illetve „ami a lengyel igények

kielégítése után megmarad”, valamint Észak-Németország másik részéből észak-német államot fognak alkotni. Duff Cooper azután kijelentette, hogy valóságos neveltség volna Hitler békeajánlatát akár csak közelebbi megvizsgálásra is méltatni. (MTI)

LEMONDOTT

A PERZSA KORMÁNY

Teherán, október 26. (Német Távirati Iroda.) A kormány csütörtökön lemondott. A sah Daszari volt igazságügyminisztert bízta meg a kormány megalakításával. Djam volt miniszterelnököt udvari miniszterre nevezte ki. Ez az állás éveken át betöltetlen volt. (MTI)

— Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát!

METEOR MOZI MŰSORA

Pénteken

4, fél 7, 9 órákor: Közkívánatra! „A HINDU SIREMLEK”. Új feldolgozás! Szombattól! „SÜT A NAP”.

L
DEI

Budapesti Iroda.)
nőküli minis
Szöke Istvá
tudást a mu
10. fiz. oszt.
iglyenesen kin

A PÁ
MA HOZZ
Róma, ok
Iroda) Mint
lenti, XII. Pi
szövegét hol
kor bocsátják

OROSZ

Moszkva
A szovjetunió
vat kinevezte
vetévé. (MTI)

EG

Athen.
görög gőzös
Az Ambrakia
ben elsüllyedt.
Pyreus közötti
közlekedés sz
gi jelentések
vesztette. A
ség láttára m

M

SZEPTEMBER

Budapest
szág külkeres
szeptember h
Statisztikai H
tember hónap
millió pengő
hónapjában 3
pedig 37.8 (50

Az e havi kü
7.8 (25.1) mil
rult. Az ez é
zatalunk ért
kivitelünk ért
lió pengő vo
leg a mult
napjainak 94
szemben az i
lió pengős kivi
telit többlet

HA

Nancy, o
Roost, aki
vékenységet
tonai törvény
azzal vádolta
árult el külf
zül hármat f
Lobstein t
és halálra íté

53 AMERI

ALLAPITOTT

ELLENÉ

Washington

Amerika-ellen

pitására kikü

közöttette 53

amerikai kom

leleplezés ígé

a közvelemen

okot, mert a

nagyon fontos

(MTI)

A ROMÁN

Bukares

Távirati Iroda

a romániai m

külföldi közgyű

lérendő bizott

fordult a mag

zanak a szer

magyar iparo

képviselétére.

Előkészít

örökségi bizto

vényhatósági

áttíratára felir

hoz az ipaross

miniszterelnök

cen városnak

ebben az ügy

tát, amely kö

örökségi bizto

zítás alatt ál

adatok bírtok

ság fogja tárg

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

szósz

Lapzárta

DEBRECENI ORVOS KINEVEZÉSE

Budapest, október 26. (Magyar Távirati Iroda.) A belügyminiszter a tárca-nélküli miniszterrel egyetértően dr. Szőke István debreceni lakos, orvos-tudóst a munkácsi állami kórházhoz a 10. fiz. oszt. 5. fokozatába alorvossá ideiglenesen kinevezte.

A PAPA ENCIKLIKÁJÁT MA HOZZÁK NYILVANOSSÁGRA

Róma, október 26. (Magyar Távirati Iroda.) Mint a vatikáni államtitkárság jelenté, XII. Pius pápa első enciklikájának szövegét holnap, péntek délelőtt 12 órakor bocsátják a sajtó rendelkezésére.

KINEVEZTEK OROSZORSZÁG BUDAPESTI KÖVETÉT

Moszkva, október 26. (Német TI.) A szovjetunio legfelső tanácsa Sharonovot kinevezte Oroszország budapesti követévé. (MTI)

ELSÜLLYEDT EGY GÖRÖG HAJÓ

Athen, október 26. Az Ambrakia görög gőzös Enbös közelében elsüllyedt. Az Ambrakia a Volos és Pyreus közötti közlekedő szolgálatot látta el. Az eddigi jelentések szerint 31 ember életét veszítette. A hajó kapitánya a szeren-ség láttára megőrült. (MTI)

MAGYARORSZÁG

SEPTEMBERI KÜLKERESKEDELME
Budapest, október 26. Magyarország külkereskedelmi forgalma ez év szeptember havában: A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint szeptember hónapban a behozatal értéke 30 millió pengő volt (1938. év szeptember hónapjában 31.5 millió), a kivitel értéke pedig 37.8 (56.6) millió pengőt tett ki. — Az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 7.8 (25.1) millió pengős aktívummal zárult. Az ez év első 9 hónapjában behozatalunk értéke 356 (298.6) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 428.8 (393.2) millió pengő volt. A külkereskedelmi mérleg a múlt év január—szeptember hónapjainak 94.6 millió pengős aktívumával szemben az idén 72.8 millió pengős kiviteli többletet mutat. (MTI)

HALÁLÓS ÍTELET ELZÁSZBAN

Nancy, október 26. (Havas.) Charles Roost, aki éveken át autonomista tevékenységet fejtett ki Elzászban, a katonai törvényszék halálra ítélte Roost azzal vádolták, hogy fontos hadtitkokat árult el külföldi kémeknek. Társai közül hármat 11 évi kényszermunkára, — Lobsteint pedig katonai lefokozásra és halálra ítélte. (MTI)

53 AMERIKAI TISZTIVISELŐRŐL ALLAPITOTTÁK MEG AZ "AMERIKA ELLENES" TEVÉKENYSÉGET

Washington, október 26. (Stefani) Amerika-ellenes tevékenység megállapítására kiküldött parlamenti bizottság közzétette 53 tisztviselő nevét, akik egy amerikai kommunista társaság tagjai. A leleplezés igen nagy feltűnést keltett és a közvélemény élénk tiltakozására adott okot, mert a felsoroltak közül többen nagyon fontos állomásokat töltenek be. (MTI)

MEGALAKULT A ROMÁNIAI MAGYAR IPAROS-SZERVEZET

Bukarest, október 26. (Magyar Távirati Iroda.) Október 26-án tartotta a romániai magyar iparosszervezet alakuló közgyűlését Kolozsvárott. Az előkészítő bizottság előzően hirdetésménnyel fordult a magyar iparosokhoz, csatlakozzanak a szervezethez, amely hivatott a magyar iparoság érdekeinek testületi képviseletére.

— **Előkészítés alatt van az iparoság öregségi biztosítása.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága Vas vármegye átiratára feliratott intézett a kormányhoz az iparoság nyugdíja ügyében. — A miniszterelnök most megküldte Debrecen városnak az iparügyi miniszternek ebben az ügyben hozzá intézett átiratát, amely közli, hogy a kézműiparoság öregségi biztosításának kérdése előkészítés alatt áll és az ügyet a szükséges adatok birtokában miniszterközi bizottság fogja tárgyalni.

Tiso lett a szlovák köztársaság első elnöke

Lemondott a szlovák kormány — Tuka nyert megbízást

Pozsony, október 26. Tiso József miniszterelnököt 61 szavazattal egyhangúlag a köztársaság elnökévé választották. (MTI)

Pozsony, október 26. A szlovák kormány benyújtotta lemondását. Tiso államelnök elfogadta a lemondást és megbízta a kormányt az ügyek ideiglenes továbbvitelével. (MTI)

Pozsony, október 26. Az elnökválasztás után Tiso köztársasági elnök az elnöki palotában fogadta a különböző küldöttségeket, amelyek az elnökválasztás alkalmával szerencsekívánataikat tolmácsoltni jelentek meg előtte. A szlovákiai magyarság küldöttségét Esterházy János

grói pártelnök vezette. Üdvözlőbeszédekben tolmácsolta a szlovákiai magyarság szerencsekívánatait. Tiso magyar nyelven köszönte meg Esterházy beszédét, hangsúlyozva, hogy azt kellőképpen tudja értékelni és becsülni. A magyar-szlovák baráti együttműködésre célozva, rámutatott arra, hogy ezt az igazságot és béke jegyében akarja megvalósítani. (MTI)

Pozsony, október 26. (Német Távirati Iroda.) Tiso államelnök Tuka helyettes miniszterelnököt bízta meg az ideiglenes kormány vezetésével. (MTI)

Két hónapi fogházra ítélték egy mezőrt, aki véletlenül agyonlőtt egy leányt

Szerep községben történt, hogy a falu határában Zúrka Károly mezőőr egy puskatöltényt talált. A töltényt felvette a földről, majd megpróbálta beilleszteni saját fegyverének csővébe. A golyó bele is ment, ellenben kivenni már nem tudta. A községi bírót, akiről tudta, hogy ért a fegyverekhez és meg akarta kérni, hogy szedje ki a beszorult töltényt a fegyverből.

A bíró nem tartózkodott odahaza, mire Zúrka Károly elhatározta, hogy megvárja és leült a konyhában, ahol többen tartózkodtak. Ott volt a községi bíró 14 esztendő mindenlányja is. A mezőőr a puskát maga mellé helyezte az asztalra, de

amikor leült, a fegyver megakadt a kabátjában és a ravasz elhúzódott, úgy hogy a puska elsült. A golyó a fiatal mindenés szívébe fúródott, úgy hogy a szerencsétlen leány pillanatok alatt kiszervezett.

Zúrka Károly ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt megindult az eljárás és mezőőr csütörtökön került a debreceni törvényszék Fővenyessy-büntetőtanácsa elé. A fő tárgyaláson Zúrka Károly beismerte bűnösségét, illetve azt, hogy **vigyázatlanul helyezte puskáját az asztalra.**

A törvényszék Zúrka Károlyt két hónapi fogházbüntetésre ítélte. A büntetés jogerős.

Későn hívta a szülésznőt, 15 napi fogházat kapott érte

Nádudvar mellett az egyik tanyán lakik Bódi István gazdálkodó. Néhány hónappal ezelőtt a gazdálkodó felesége gyermeket várt és férjét elküldte a tizenöt kilométer távolságra lévő szülésznőért. Amíg a szülésznő megérkezett, az egyik szomszédasszony tartózkodott a beteg nő mellett.

A szülésznő azonban már későn érkezett, Bódi Istvánné világra hozta gyermekét, de olyan szerencsétlen körülmények között, hogy

a gyermek nyakcsigolyatörést szenvedett és meghalt.

Az ügyben vizsgálat indult meg és Bódi Istvánné ellen gondatlanságból okozott

emberölés címén eljárást indítottak, — amiért későn küldte férjét a szülésznőért.

Az ügy csütörtökön került a debreceni törvényszék Fővenyessy Sándor elnöklésével működő büntetőtanács elé. — Bódi Istvánné kihallgatása során tagadta bűnösségét. Arra hivatkozott, hogy idejekorán küldött szülésznőért, de az rendkívül távol lakott és mire megérkezett, már nem lehetett segíteni.

A bíróság nem fogadta el a védekezést és Bódi Istvánné gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt **tizenöt napi fogházra ítélte**, de a büntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette.

Jugoszláv lap a német kisebbségek visszatelepítéséről

Belgrád, október 26. (Magyar Távirati Iroda.) A „Politika” mai számában vezércikket ír a délkelet-európai és a kelet-európai német kisebbségek visszatelepítéséről. A cikk ismerteti az olaszországi német kisebbségek visszatelepítését és elmondja, hogy Európa többi országában is gyakori jelenség a kisebbségek jelenléte és hogy a történelem folyamán bizonyosodott be, hogy

ezek a kisebbségek gyakran az országok közötti légkör kiélekedéséhez járultak hozzá, ahelyett, hogy baráti kapcsolatokat tudtak volna létesíteni az illető államok között.

Jugoszlávia — folytatja a cikk —

szintén érdekelve van ezzel a legújabbban felmerült visszatelepítési kérdéssel kapcsolatban. Jugoszláviában összesen kb. 450 ezer német él, másrészt Németországban is él kb. 150 ezer délszláv. Hitler kancellárnak a német kisebbségek visszatelepítése kérdésében legutóbb hozott döntését óhaja értelmében minden esetben meg fogják valósítani. Ez az óhaj minden esetben kedvező kommentárokat váltott ki valamennyi érdekelt dunamedencei állam politikai köreiből.

Általában rámutattak arra, hogy Hitler kancellár döntése Németországnak azt az óhaját jelenti, hogy a kérdés megoldásával vé-

get vessen a dunamedencei államok és Németország között lehetséges félreértésnek ugyanolyan módon, ahogy az Olaszország esetében történt.

A kérdés megoldása kétségtelenül hozzá fog járulni a béke és a jószomszédi viszony megvalósításához Európának ebben a részében.

Szél, eső

Élénk északnyugati, északi szél, sok helyen újabb eső. A hőmérséklet nyugaton alig változik, keleten még csökken.

HADIGONDOZOTTAK KÜLDÖTT-SÉGE HÓMAN MINISZTERNÉL

Budapest, október 26. (Magyar Országos Tudósító.) A Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége vitéz Arvátfalvi Nagy István dr. országos elnök vezetésével csütörtök délelőtt küldöttségileg tisztelt Hóman Bálint kultuszminiszter előtt. A küldöttség elnöke előterjesztette a HONSz kérelmét, hogy a hadigondozottakat a tanári és tanítói kinevezések, valamint előléptetések során az egyenlő előfeltételek fennforgása esetében a kultuskormány előnyben részesítse és a hadiárva, valamint a hadigámoltak részére a lehetőséghez képest atndíjmentességet biztosítson. Hóman Bálint miniszter meleg szeretettel fogadta a hadirokkantak képviselőit. A HONSz küldöttsége a miniszter választát megnyugvással és köszönettel vette tudomásul.

Trockij ezerdolláros honoráriumot kapott Sztalinról írott cikkéért

A L'Europe Nouvelle című francia folyóirat newyorki értesülése szerint az utóbbi idők egyik legnagyobb újságról honoráriumát a számúzetésben élő Trockij kapta, Azokban a kritikus órákban, amelyek Lengyelország elfoglalását megelőzték, az amerikai Time című folyóirat szerkesztője elhatározta, hogy **valamilyen érdekesebb közéleti egyéniséggel cikket írat Sztalinról.** A lap egyik riportérének ezzel kapcsolatban az az ötlete támadt, hogy

felkeresi a Mexikóban élő Trockijt. Egy orosz tolmács kíséretében azonnal repülőgépre is ült

és rövid tárgyalás után sikerült is megállapodnia a vörös hadsereg volt főparancsnokával, Sztalin ezidőszent leg-nagyobb ellenfelével. Másnap már vissza is indult a közel kétezer kilométeres repülőútra és magával vitte a cikk fogalmazványát, amelyet maga Trockij írt angolul. A cikkért a L'Europe Nouvelle szerint **Trockij ezer dollárt kapott.**

Hungária filmszínház
100 PERC KACAGÁS a
„HALLÓ JANINE”
RÖKK MARIKA
parádés főszereplésével.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor.
VILÁGHIRADÓ!

Debrecenbe hozzák és itt dolgozza fel Schaffer professzor agyát a mikroszkopikus vizsgálat során dr Sántha Kálmán debreceni egyetemi tanár

Beszélgetés dr Sántha Kálmán professzorral

Annak idején megírták a lapok, hogy a nemrég elhunyt Schaffer Károly egyetemi professzor, a nagy ideggyógyász még halála után is szolgálni kívánván a tudományt, meghagyta, hogy agyvelejét két tanítványa, dr Sántha Kálmán egyetemi tanár, a debreceni elme- és ideggyógyintézet klinika igazgatója és dr Miskolc Zsuzsanna, a szegedi egyetem ideggyógyász professzora dolgozzák fel.

Szinte bizonyos, hogy az elhunyt kitűnő dr Schaffer professzort az a körülmény indította a végrendelezésre, mert úgy ő, mint az ő immáron világhíres iskolája az „elit” agyvelők

feldolgozásával nagyonis behatóan foglalkozott.

Schaffer professzor holttestét halála után beszállították a budapesti bonctani intézetbe és dr Balogh Ernő professzor intézetében egész agyvelejét kivették.

A közeli időkben megindul az a nagy munka, mely az elhunyt kitűnő ideg- és elmebeteg agyának feldolgozására irányul és ahogy azt végső akaratában meghagyta.

Természetes, hogy már nemcsak a szakkörök, hanem a nagy közönség széles rétege is nagymértékben érdeklődik a munka iránt.

Dr Sántha Kálmán professzor nyilatkozata a vizsgálatról

Pénteken a déli órákban a Tiszántúli Független Ujság munkatársa felkereste debreceni intézetében dr Sántha Kálmán egyetemi professzort, aki az elhunyt dr Schaffer Károly professzor agyának feldolgozásáról a következő nyilatkozatot adta:

— Schaffer Károly, aki a hazai tudományos agykutatás megalapításában elvéhetetlen érdemeket szerzett az ország határán belül és világhírénél fogva ismertté és elismertté tette nemzetközi viszonylatban is a magyar ideg- és elmebeteg tudományt, életének utolsó 3 évtizedében érdeklődése túlnyomó részével

az átöröklődő ideg- és elmebetegségek felé fordult.

E bántalmaknak klinikai egységbe foglalása az elnyomást követő időkben elhunyt kiváló magyar tudós, Jendrassiknak az érdeme. A közel-múltban elhalt másik nagy magyar orvos-tudós, Schaffer Károly munkájának legfőbb jelentősége az, hogy az átöröklődő ideg- és elmebetegségeket

bonctani szempontból sikerült közös nevezőre hoznia és ezzel az úgynevezett herodegenerációs tan újabb fundamentumait leraknia.

Az öröklődő ideg- és elmebetegségekkel való foglalkozás során fejlődött ki Schaffer professzor érdeklődése az átöröklődés iránt általában és ugyanezzel állott kapcsolatban az elhunyt nagy vonzódása a *talentum és lángész problémájához*

az utolsó másfél évtizedben.

LÁNGESZ ÉS TEHETSÉG

A kiváló elmék személyisége, talentumaik örököltsége és öröklődése, valamint a nagy-elmék agyvelejeinek megismerése rendkívül élkén foglalkoztatták.

Az emberi elme csodálatraméltó megnyilvánulásaira bonctani és élettani magyarázatot keresett, kutatva elsősorban azt, vajjon a különös képességeknek, különös adottságoknak

ságoknak megfelelően kimutathatók-e az agyvelő alak- és szerkezeti viszonyaiban bizonyos, az átlagtól eltérő vonások.

A kiváló mesternek, valamint tanítványainak tollából több munka jelent meg, melynek a különböző tehetségek agyvelői localisatiojával foglalkoznak. Az elhunytnak az a kiolthatatlan vágya, hogy az emberi elme működésének titkaiba behatoljon és hogy az elmék működés és az agyszerkezet között összefüggéseket derítsen ki, dokumentálva ezzel az emberi elme agybeli determináltságát,

megérteti velünk azt a végakarát, amely szerint saját agyvelejét is a tudományunk ajándékozta azzal a céllal és óhajjal, hogy azok a tanítványai, akik még nem rég vele együtt, ebben a munkakörben dolgoztak, most az ő elméjének organumát is megvizsgálják.

Ez a munka Miskolc Zsuzsanna, a szegedi idegklinikai és agykutató intézet igazgatójára és reám vár.

A TUDOMÁNYOS FELDOLGOZÁS

— Az úgynevezett „elit” agyvelők tudományos feldolgozása hosszadalmas, hónapokat igénylő és sok fáradsággal járó munka. Elvileg két részből áll. Az egyik az agyvelő kiemelése, conserválása és az agyhártyák levonása után következő

agyfelszín-tanulmányozás, a másik a microscopos munka, ami alatt az agykéreg különböző területeinek (centrumainak)

finomabb szerkezeti megvizsgálását értjük.

különös tekintettel az idegsejtek számbeli, elrendeződésbeli és alak- viszonyaira. A talentumos agyvelők anatómiai vizsgálata abból a feltevésből indul ki, hogy

bizonyos meghatározott emberi képességek és hozzájuk tartozó agycentrumok között a legszorosabb összefüggés áll fenn, minek folytán a talentumos agyvelőknél a szóban- jövő agycentrumoktól bizonyos túlfel- fejlődést várunk el.

Ez a túlfel- fejlődés —, amint erre éppen Schaffer mutatott rá —, általánosságban kétféle természetű lehet. Egyik az agyfelszín megnövekedése mélyebb barázdák és sűrűbb tekervényezettség által, a másik az agykéreg belső szerkezeti túlfel- fejlődése.

— Eddigél nagyon kevés pontosan feldolgozott elit agyvelő leírásával rendelkezünk. Aránylag még legtöbb ada-

tunk van a zenei tehetség agyi localisatiojait illetően.

— Hol van most Schaffer professzor úr agyveleje? — kérdeztük.

— Ugy tudom Szegeden van, a szegedi agykutató intézetben. Hogy azon végzett-e már Miskolc Zsuzsanna professzor úr vizsgálatot, nem tudom.

Örízetbevételek az ellopott kincses asztalka ügyében

A rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást a Hajnal ucai lopás ügyében. Mint ismeretes, a Hajnal uca 25. számú házban lakó Zsigó Jolán árustól az udvari szoba ablakán keresztül elloptak egy asztalkát, — amelynek fiókjában hatezer pengő volt.

A rendőrség már az első pillanatokban sejtette, hogy a különös lopást csakis olyasvalaki követhette el, aki tisztában volt a helyzettel. A tolvajnak tudnia kellett, hogy Zsigó Jolán előző napon kivette pénzét a takarékpénztárból és a nagy összeget előszobájának fiókjában helyezte el.

Elfogták a fiatal nagykállói leány gyilkosát

Birokra kelt gyilkosával — A leányt az izgalom ölték meg

Nagykálló, október 26. Megírtuk, hogy a múlt hét szerdáján a hajnali órákban Nagykálló határában, az egyik kukoricásban halva találták Tacskó Julia 19 éves nagykállói leányt, akiről már a nyomozás első percében megállapították, hogy bűncselekmény áldozata lett.

A nyomozás során a gyanú Oláh János 45 éves nagykállói napszámosra terelődött.

Oláh János kihallgatása során beismerte, hogy Tacskó Julia tragédiájának beteljesülésében szerepe van, bár nem akarta a szerencsétlen leányt megölni.

Elmondotta, hogy Tacskó Julianna szülei társaságában a kora reggeli órákban kiment a földekre dolgozni. Ruhájukat és egyéb apróságukat a szekeren hagyták. Oláh János meglesve a kínálkozó alkalmat,

ellopta a szekeren levő ruhákat és odébb akart állani. Tacskó Julianna azonban a menekülő tolvajjal összetalálkozott és elszánt bátorsággal követelni kezdte Oláhtól a lopott zsákmányt.

Oláh szembehelyezkedett Tacskó Juliával, a földre teperte s fojtogatni kezdte.

Egyszerre csak elakadt a hang a leány torkán és Oláh János megdöbbenve látta, hogy áldozata el- fehéredett arccal, megmerevült karokkal, élettelenül fekszik.

Oláh János megriadva, elmenekült és hosszú órákon át tanácstalanul bolygott a határban, hogy mit tegyen, végül is úgy döntött, hogy hazatér.

Már esteledni kezdett, mikor Tacskó Julianna keresésére indultak szülei és testvérbátyja. Miután seholy sem találták,

azt hitték, hogy egy ismerősük- höz ment, ezért bevárták a reg-

én a napokban fogok Szegedre utazni és ott a munkamegosztást megbeszélésem Miskolc Zsuzsanna professzor ural.

Azt remélem, hogy az én munkám ennél az agy vizsgálatánál a mikroszkopikus vizsgálatra fog szorítkozni. Ez bizony nagyon hosszadalmas munka. Ha aztán kész leszünk a teljes vizsgálatról, úgy erről megírjuk észrevételeinket.

En a munkámat itt szeretném elvégezni és magától értetődik, hogy ebben az esetben Schaffer professzor úr agyát Debrecenbe hozzuk az én intézetembe...

Ezeket mondotta Sántha Kálmán dr egyetemi tanár, aki tanulmányait az elhunyt Schaffer professzor oldalán végezte és sub auspiciis gubernatoris avatták orvos doktorrá.

A detektívek nyomozása csütörtökre érdekes fordulathoz érkezett. A hatezer pengős lopás ügyében két örízetbevételek történtek.

Mindkét személy alaposan gyanúsítható azzal — a rendőrség szerint —, hogy ismerték Zsigó Jolán pénzügyi körülményeit. Az eddigi adatok szerint az ügynek feltűnő folytatása lesz.

Csütörtökön detektívek utaztak Balmazújvárosra, hogy ott végezzenek nyomozást.

A jelek ugyanis azt mutatják, hogy a tolvajok ebben a Debrecen környéki községben rejtették el egyik ismerősüknél a lopott pénzt.

geli órát és csak ezután kezdték ismét keresni.

A leány bátyja közben valakitől megtudta, hogy Oláh János azon a környéken járt, ahol Tacskó Julianna dolgozott.

Felkereste és meglepetve látta, hogy szüleinek és hűgának ruhái ott vannak nála.

A meglepő leletéről jelentést tett a csendőroknak. Oláh Jánost örízetbe vették. Negyvennyolc óra múlva pedig részletes vallomást tett a történetéről.

A nyiregyházi vizsgálóbíró indítványára az ügyészség elrendelte Tacskó Julianna holttestének felboncolását. A boncolás, melyet Horváth Sándor dr. tanácselnök, vizsgálóbíró közbenjöttével tartottak meg, meglepő fordulatot hozott az ügyben. A boncolás során megállapították, hogy a szerencsétlen leány nyakán fojtogatástól származó véraláfutások vannak, de a közvetlen halált

a dulakodás izgalmaiban fellépett szívszélhűdés okozta.

Oláh Jánost beszállították a nyiregyházi kir. ügyészségre.

— A volt belga miniszterelnök tárgyalásai Roosevelttel. Washingtonból jelentik: Theunis volt belga miniszterelnök Roosevelttel folytatott megbeszélése után kijelentette, hogy Belgiumnak nagy érdeke az Egyesült Államokból származó behozatalának növelése, hogy gazdasági életét fenntartsa. Belgium már komolyan érzi az angol zárlat következményeit. Az országnak különösen élelmiszerekre van szüksége, de gyapotra és más anyagokra is. Theunis átadta Rooseveltnél elnöknek Lipót belga király levelét.

Hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, fél-évre 14.40, negyedévre 7.20, egy hó-ra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak:

E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot regg. 8 óráig: „Mégváltó”, Piac u. 18., a Bikával szemben. Telefon: 14-69. „Tisza”, Magoss György-tér 9. a Kórházzal szemben. Telefon: 24-52. „II. Rákóczi”, Külsővásártér és Miklós u. sark. Telefon: 23-43. „Sztankay”, Szent Anna u. 64. Vigkedvű Mihály uccával szemben. Telefon: 25-58.

Déri Frigyes

Tizenöt évvel ezelőtt — 1924. október 27-én — halt meg Déri Frigyes, Debrecen város múzeumának nagyfejlesztője. Ezen a fordulón a bécsi temetőben fekvő sírházhoz zárandokol ma a város kegyelele és tisztelete, hogy lerója há-lálját az utóbbi évtizedek egyik legjelentősebb magyar kultur mecenásának te-kete márvány síremléke előtt.

Egyszerű sírhalmát az őszi falevelek sárga selyemkendője takarja, nemes em-lékét — mint a virágkelyhet a szirmok — barátainak, tisztelőinek szeretete öleli körül és munkás élete a magyar kultú-raért hozott nagy áldozatát örök emlé-kozlökként a róla elnevezett debreceni kultúrház, a Déri Múzeum hirdeti. Ez a gyönyörű, országos hírű intézet, ez az egyetlen egyetemes jellegű magyar mú-zeum már keletkezésének körülményei-nél fogva is megérdemli minden dolgozó és alkotni szerető magyar ember tiszte-letét, mert ez a magyar talajba átplán-tált közgyűjtemény egész szokatlanul jött a világra: külföldön élő gazdag ma-gyar állampolgárnak külföldön szerzett vagyonából! Ez a tény a magyar ég alatt messze világító fényoszlopa lehet a te-hetősek és gazdagok világának, mert minden ilyen cselekedetben a nemzet iennmaradásának egyik elsőrendű záloga rejlik az elvitázzhatatlan igazság jegyében.

Es ha még hozzá gondoljuk azt, hogy Déri Frigyes 1919-ben, tehát akkor aján-dékozta meg nemzetét gyűjteményével, mikor a megalázott, sírja szélén álló or-szágnak arra a legnagyobb szüksége volt: úgy ebben a viharvert, annyi köny-nyel és vérell áztatott esztendőben, ha-lála napjának 15. évfordulóján a nagy múzeumalapító iránt táplált kegyeletünk és tiszteletünk fokozott mértékben bu-zogjon fel szívünk legmélyéről, onnan, hol legszentebb érzelmeink igazgón-nyok módjára teremnek, mikor e drága haza megmentéséről és megóvásáról van szó! (s. j.)

* Reformációi emlékünnepe. A deb-recei Keresztény Ifjúsági Egyesület ok-tóber 31-én, kedden este 7 órakor tart-ja hagyományos reformációi emlékün-nepejét a Kistemplomban a következő műsorral: 1. Fennálló ének: 236. dicsé-ret 1. verse. 2. Fő ének: 237. dicséret 1., 2., 3. verse. 3. Prédikáció előtti ének: 237. dicséret 8. verse. 4. Igét hirdet: Sze-nes László. 5. Handel: Lergő, egyházi szöveggel. Énekli: Takács Paula opera-énekesnő. Orgonán kísér: Musza Ferenc re. I. lelkész. 6. Szaval: Takács László III. éves theológus. 7. Záró ének: 236. dicsé-ret 4. verse.

— 18,194 kézbesítés egy hónap alatt. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság keretében működő kézbesítési szolgálat az elmúlt hó folyamán 18,194 ügydara-bot kézbesített ki. Ebből bírósági ügy volt 4488, közigazgatási helyi ügy 809, vidékről érkezett 1331, a postahivatal által kézbesítésre kiadott közönséges és ajánlott postai küldemény 4278.

Felmentették az anyát, akinek az almától megful-ladt a gyermeke

Bogdán István debreceni cipész-mester felesége tizenháromnapos gyermekének almazselymet adott enni. Az egyik almazselymet a gyermek gégejére ment, úgyhogy a kisfiú ful-dokolni kezdett. Orvost hívtak, de már az sem segíthetett, a gyermeket az almazselymet meg-ölte; a tizenháromnapos kisfiú megfulladt.

Annakidején a hatóságok elrendel-ték a gyermek holttestének felbonco-lását, valamint megindították a vizs-gálatot. Ennek következménye volt, hogy az anya ellen megindították az

eljárás gondatlanságból okozott em-berölés címén. Bogdán Istvánné csütörtökön került a debreceni bü-ntetőtörvényszék Fővenyessy-tanácsa elé.

Kihallgatása során tagadta bűnös-ségét és azt hangoztatta, hogy kicsi almazselymet adott óva-tosságból a gyermeknek és nem tehet arról, hogy bekövetke-zett a tragédia. A bíróság ítéletében elfogadta az anya védekezését és Bog-dán Istvánnét felmentette a gondat-lanságból okozott emberölés vádjá alól.

— 696,739 pengő adó folyt be szept-temberben. A múlt hónapban a városi adóhivatalban 696,739 pengő adót fizet-tek be. Tavaly szeptemberben az adó-befizetés összege 660,398 pengő volt, az idén tehát 36,341 pengővel több adó folyt be, mint tavaly.

— Ascher Oszkár szombaton este 8 órakor tartja előadóját a hitköz-ségi tanácssteremben. A megnyitó elő-adást Dr. Weisz Pál főrabbi tartja. Helybiztosítás Csillag könyvesboltja-ban.

— Aknák a belga tengerparton. — Brüsszelből jelentik: (Havas.) A nagy vi-har négy tengeri aknát sodort a belga tengerpartra. (MTI)

— Egy ácsmester tragikus halála. Nyirbéltekről jelentik: Nyirbéltekrén Bradach Elek 48 éves ácsmester egy épülő ház ácsmunkálatait végezte. — Munkaközben lezuhant, nyakcsigolya-törést szenvedett és meghalt. A vizsgá-lat megindult annak megállapítására, hogy a 48 éves ácsmester haláláért kit-terhel a felelősség.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje október 27.— november 3.: Péntek este mindkét templomban 4.25, szombat reg-gel 7. d. e. a Kápolnási utcában (Ifjúsá-gi) negyed 10, a Deák Ferenc utcában fél 11. d. u. a Kápolnási utcában (Ifjúsá-gi) 3, mindkét templomban 4, este 5.10 — Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este 4 óra 40 perckor. — Hítség-noklat: péntek este a Deák Ferenc uc-cában. Rabbiság.

— 11,456 ügydarab egy hónap alatt. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság-hoz szeptember hónapban 11,456 ügyda-rab érkezett. Ebből 3 közigazgatási bi-zottsági, 1313 polgármesteri, 5458 kö-zigazgatási, 547 fő- és 1894 alszámos ik-tatási kihágási, 1192 szegénységi és ha-tósági bizonyítvány és 1051 bizalmas ter-mésztű ügydarab volt.

— Nem mehetett Amerikába, in-kább a halált választotta. Nyirbátor-ból jelentik: Sidlovski Péter 62 éves nyirbátóri, Amerikát járt gazdálkodó afeletti elkeseredésében, hogy nem me-hetett ki ismét ott élő gyermekeihez, la-kásának gerendájára felakasztotta ma-gát s mire tettét felfedezték, már ha-lott volt. Sidlovski többször hangoz-tatta, hogy öngyilkosságot fog elkövet-ni, fenyegetőzéseit tegnap be is váltotta.

— Újra gyermekklappal, vicclappal, kotta- és kézimunkamelléklettel je-lenik meg a Színházi Magazin. Érde-kes és változatos riportokban számol be a Színházi Magazin új száma a hét ki-magasló eseményeiről. Érdekes prózai riport számol be a párizsiak legújabb sportjáról, a város szívében gyakorolt hegymászásról. De beszámol a Színházi Magazin riportere a fővárosi érdekes eseményeiről, a dizőzparádéről és a fel-találók bemutatójáról is. Részletes tudó-sítást közöl a párizsi nagy divatházak téli kollekciójáról, s a művészeti és társá-dalmi világ jelentősebb eseményeiről. Mint darabmelléklet, több mulatságos apró tréfa, azonkívül gyermekklap, vicc-lap, kotta- és kézimunkamelléklet egé-szít ki a gazdag és érdekes számot.

— Mesterség, vagy hivatás címmel ma este 8 órakor vitaest lesz a Keresztény Ifjúsági Egyesület Piac ucca 36. szám a. nagytermében. Vezető Szabó Imre.

* Urikonyhán főzni-sütni kitudó módszerrel hamar megtanulhat. Cím a kiadóban.

— Serrano Sunner lett a falangisták elnöke. Madridból jelentik: Franco tá-bornok szerdán este kinevezte a falan-gista politikai junta tagjait. Elnök Ser-rano Sunner, alelnök Rafael Sanchez Mazas, titkár pedig Munoz Grande lett. (MTI)

— Szaudi-Arábia semleges. Kairóból jelentik: Mekkaik jelentés szerint, Szaudi Arábia kormánya közleményt tesz köz-zé, amely szerint az izlám szent helyei-nek viszályon kívül kell maradniok. A kormány nem engedi meg, hogy Szaudi-Arábia külföldi propaganda színhelye legyen. A közleményt határozott semle-gességi nyilatkozatnak tekintik. (MTI)

— Elelmiszerjegyek Svájcban. Bernből jelentik: (NST.) Október 30-tól kezdve Svájcban is bevezetik az elelmiszerje-gyeket a cukorra, rizsre, tésztaemlékre, hüvelyesekre, lisztre, valamint min-dennemű gabonatermékekre és zsiradék-ra. Külön elelmiszerjegyeket adnak ki az egyes fogyasztók és a kereskedők szá-mára. Svájc egész lakosságát gázálarc-cal is ellátják, még pedig különböző nagyságú és igen olcsó gázálarcokat ad-nak ki. A gázálarcok olcsó árusítása úgy lehetséges, hogy az előállításához szükséges nyersanyagok drágulása miatt a költségek nagyrészt az állam fedezi.

— 502 állampolgársági ügy szeptem-berben. Az első fokú közigazgatási ha-tóságához szeptember hónapban 502 áll-lampolgársági és illetőségi ügydarab ér-kezett. A községi kötelekbe felvettek 28 egyent, állampolgársági esküt tett 5 visszahonosított egyén.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 4.25, szombat reggel 8 órakor. Szombat kezdete d. u. 4.15, szombat vége 5.25 órakor.

— A hivataln vendégek összeszúr-kálták a házígazdát. Nagyhalászi-ból jelentik: Szabó József nagyhalászi la-kos házában lakodalmot volt. Javában állt a tánc, a vigalom, amikor hivatalnu' megjelent Szoboszlai János több társá-val. A hivataln vendégek hamarosan fel-öntöttek a garatra és olyan hangosan legénykedtek, hogy Szabó József távo-zásra szólította fel őket. Szoboszlai ezen annyira feldühödött, hogy két rántott és négyszer Szabó József hátába szúrta. Szabó eszméletlenül, véresen esett össze. Szoboszlaiék a hirtelen tá-madt kavargásban odébb állottak, a csendörök azonban hamarosan elfogták őket. Szabó József állapota súlyos, de nem életveszélyes, mert különös sze-rencsés véletlen folytán a szúrás nem ért nemesebb szerveket. Szoboszlai ellen megindult a büntető eljárás.

— 547 kihágási ügy egy hónap alatt. Szeptember hónapban a rendőri büntető bírósághoz 547 kihágási feljelentés ér-kezett. A legtöbb volt az állategészségügyi kihágás, számszerint 95, ezenkívül az út-rendőri mutat magas számot, mert nem kevesebb, mint 275 feljelentés érkezett. Közegészségügyi kihágás 41, építésren-dőri kihágás 16 volt.

Hősök naplója

1551 OKTÓBER 27.

A török hódoltság idejében a Dél-vidék egyik legfontosabb pontja: Te-mesvár, e napon szabadult fel a törökök ostroma alól. Szokolovics Mohammed nagyvezér erős ostromló serege 10 napig küzdött a várért, de Temesvár hősléklü várkapitánya: Lossonczy István, a törö-kök minden támadását visszaverte.

1914 OKTÓBER 27.

A debreceni 39. közös gyalogezred 4. menetzászlóaljának öt szakasza azt a parancsot kapta, hogy a Stary-Sambor környéki Palczynskie magaslaton men-jen állásba és innen az oroszoknak a Tysowica völgyében való áttörését aka-dályozza meg.

Az oroszok 200 lépésre közelítették meg a 39-esek arcvonalát és géppuskák pusztító tüzet zúdítottak a Palczynskie magaslatra. A 39-esek parancsnoka ek-kor elhatározta, hogy ezeket a géppus-kákat, még mielőtt az ellenség nagyobb erősítést kapna, elűzi. Támadást terve-zett tehát, de hogy ezt megindíthassa, előbb fel kellett derítenie a szomszédos nagy erőt.

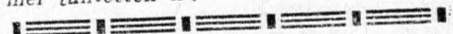
Nagy László őrmester engedélyt kért, hogy tartalékban levő szakaszával előre-mehessen és az erdőben felderítést vé-gézhessen. Bámulatos hősiességgel és elszántsággal át is hatolt az erdőn, egé-szen a géppuskák fedezetéig, s megro-hantá őket, noha jól tudta, hogy közvet-len közelükben nagy orosz erő tartózkod-ik.

Nagy őrmester emberei e rendkívül megerőltető menettől kimerülten le-lemaradoztak, úgy hogy a rohamot nem is az egész szakasszal hajtotta végre. De ami létszám tekintetében hiányzott, bőségesen meg volt Nagy László őrmes-ter vasakarátában, elszántságában és hősi példaadásában. Ellenállhatatlan erő-vel rohantak rá a debreceni bakák a géppuskafedezetre. Már-már el is ra-gadták állását, de ekkor olyan nagyszá-mú erősítés érkezett, amelyel Nagy őrmester és emberei sem tudtak megbír-kozni.

Nagy őrmester súlyosan megsebesült, de azért az erdőben bujkálva visszavá-vszorgott a Palczynskie magaslaton levő parancsnokához és jelentette neki a tör-téneteket.

Később kiderült, hogy Nagy őrmester szakasza élen egy egész lövészszlő-aljba ütközött.

Ezért a kimagasló fegyvertényért Nagy őrmestert az arany vitézségi érem-mel tüntették ki.

— Idősebb embereknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3—4 evőkanál terméshetes „Ferenc József” keserűviz is meghozza a megfelelő belkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelen-tős megkönnyebbülést idéz elő. Kér-dezze meg orvosát!

— Ipari mozgalom szeptemberben. Szeptember hónapban Debrecen város iparügyszálya 22 új iparigazolványt adott ki. Ebből hentes és mészáros 3, géperejű bérkocsi, gyümölcskereskedés, szatóc, tűzifa és mészkereskedés 2—2, fűzőkészítő, cipész, csizmadia, női szabó, férfi szabó, villanyszerelő, ács és fehér-neműkészítő 1—1 volt.

— Keresztülment a traktor a ki-váncsi libapásztor fején. Mezőtúrról jelentik: Oze László 19 éves tiszaföld-vári napszámos pár éve libapásztornak szegődött el Herbály Lajos gazdálkodó gazdaságába, Mezőtúr határába. A gaz-daságban traktor szántotta a földet. A falusi libapásztor csodálkozva szemlé-lte, hogyan túrja a földet a hatalmas gépszörnyeteg. Alig várta, hogy a trak-torkezelő ebédelni a tanyába menjen. Kiváncsi természete felvitte a gépre. Meghúzta az indítót, mire a traktor ha-talmas rántással megindult. A rántás következtében a libapásztor fejét bele-ütötte a gépbe s a következő pillanat-ban eszméletlenül esett le a gépről. A traktor keresztülment a szerencsétlen gyermekén.

SZIÁZ

Sommerse

drámáját mu

konai-színház

évtizedre rá

magyar szin

azonban ind

vosból lett i

egynélsege

Jelentős kv

Eső-ben is,

lító drámák

szakadatlan

meg, az eső

gával megb

varossá kuz

billenti a le

S. W. Ma u

terisztikus

nom pszic

konfliktust

igen nagy

rekkel, elev

ta halalos

irodalom m

szokatlan i

dekes dráma

A Csokma

előadásának

a

ZINHAZ

Óreg tekintes.

Szombato

Filleres elő

Szombato

Vasárnap

kelt helyára

Vasárnap

szér.

Hétfőn e

Tisztviselő

Kedden

bérlét 6.

Szerdán

bérlét 6.

Sz

Szombato

léptével az

helyárakkal

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Eső

Sommerset W. Maugham trópusi drámáját mutatta be csütörtökön a Csokonai-színház, meglehetősen későn, egy évtizedre rá, hogy először megjelent magyar színpadon. A késői bemutatás azonban indokolt, hiszen a gyarmati orvostól lett író kétségkívül igen érdekes egyénisége a mai színművelőknél. Jelentős kvalitásai megmutatkoznak az **Eső**-ben is, ebben a jellegzetesen egyenlítői drámában, amelynek alaptónusát a szakadatlanul zuhogó trópusi eső adja meg, az eső, amely gyilkos egyhangúságával megbomlasztja az idegeket, zürzavarrá kuszálja az érzéseket és félrelenteli a legegységnyozottabb lelket is. S. W. Maugham az orvosírók karakterisztikusan erős és mélyrehatóan finom pszichológiájával megalapozott konfliktust épít fel ebben a milióban, igen nagy felkészültséggel, éles karakterekkel, eleven dialógussal és olyan tiszta halálos végéig, ami a szórakoztató irodalom mai korszakában szinte már szokatlan is a színpadon. Jó, erős és érdekes dráma.

A Csokonai-színház előadásának a

rendező Mester Tibor igyekezett megadni a vígasztalan alapszintet s nem mindenben az ő igyekezetén mulik, hogy a nyugtalanság nem annyira a drámából mint inkább az egyenletlen együttesből csap ki a nézőtérre. Szilágyi Szabó Eszter a nem közönséges feladatot jelentő figurában ismét megmutatta, hogy ha nem is kész, de figyelemreméltó helyzeti energiájú színész, akinek a súlya egyelőre nem elégséges ugyan, de az összetett alakhoz sok finom részletvonalat és színt adott és őszinte hangot, főképpen megisztult szenvedésében és ami lényeges: érdekes egyéniségét.

Mester Tibor kiérezhető intelligenciával igyekszik kifejezésre juttatni a miszionárius csodálatos egy-célra-beállított ságát, megnöni azonban csak összeomlásában tud; Bánhidly Ilona Davidson-neja igen jó; Bánhidly József karakterfigurája sikerült s néha Garamy Jolán és Zách János is elfog egy-egy hangot, a többiek azonban — élükön a dráma egyik legjobb alakját tökéletesen elejtő Mihályfy Lászlóval — csak lehúzzák az együttest. (bl)

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ MŰSORA

Szombaton délután: **Öreg tekintetes.** Filléres előadás.

Szombaton este: **Eső.**

Vasárnap délután: **Csipetke.** Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: **Dalol a nyár, Tizedszer.**

Hétfőn este: **Szerelmem gyümölcse.** — Tisztviselő-est.

Kedden este: **Orvoskisasszony.** A) bérlet 6.

Szerdán este: **Orvoskisasszony.** B) bérlet 6.

Színházi iroda hírei:

Szombaton délután: Kardoss Géza feltevével az **„Öreg tekintetes”**, filléres helyárrakkal kerül színre.

MOZI Gályarab

(Víg-színház)

Hugo Victor hatalmas regényének új filmváltozata méltó a műhöz: Jean Valjean megrendítő történetének erkölcsi súlyát filmen csak kivételesen látott tisztasággal érvényesíti. Valóban monumentális ez az alkotás, azzal az etikai erővel, ami ellenállhatatlanul árad belőle épen úgy, mint a megjelenítési eszközök megragadó egyszerűségével, — a belső ritmus szívenütő liktetésével, a tömegjelenetek magával sodró realitásával s a kiegészítések bensőséges drámaiságával, fotográfiája pedig valóban mesteri. A szereplőgárda minden egyes tagja — pedig rengeteg, csak villanásnyira feltűnő epizódalak van — élesen kimetszett figurákat ad, Charles Laughton Javertje pedig egyenesen az emberábrázolás csúcán jár: ahogy ez a nagy színész a rendőrkém alakját megformálja, feledhetetlen. Epen ilyen kitűnő Frederic March Valjeanja is, mélyen emberi és megható. A nagyszabású film a bemutatón rendkívüli sikert aratott és tett szert az érdekes híradó is.

Halló Janine

(Hungária)

Közel egy esztendeje nem szerepelt filmen Rökk Marika, a kitűnő magyar táncos szubrett, aki ma a német filmiátszás egyik legnagyobb sztárja. Annál nagyobb esemény hát minden Rökk Marika film. A Halló Janine egyike a legszellemesebb német zenés vígjátékoknak, egy búbajos, aranyos fiatal leányról szól, akinek vidám történetét mutatja be a darab. A néző elejétől végéig mosolyogva szemléli a bonyodalmakat, amelyek

azonban a végén tökéletesen megoldódnak a happy endben. Egyébként ennek a filmnek nem is a meseje a fontos, hanem Rökk Marika alakítása. A kitűnő magyar művész nagy egyszerű táncszámai valóságos élményszerűvé varázsolják a képet: Rökk Marika boszorkányosan ügyes táncai szinte lenyűgözik a nézőt.

A film zenéje kedves és hangulatos, tele van friss, színes melódiákkal, tökéletes aláfestéseként a remek táncszámoknak és a vidám történetnek. A Halló Janinet a valóban sikerült filmek közé sorozhatjuk, mert Rökk Marikán kívül még egész sereg kitűnő színész alakítja a főbb szerepeket és mindannyian nagyszerűen megállják helyüket. A rendezés ötletes és lendületes, aki tehát szórakozni akar, az nem csalódik ebben a filmben.

Filmfutár

Az utolsó Vereczkei.

Nóth Károly új filmvígjátéka olyan nagy sikert aratott szakbematatóján, hogy a Standard filmvállalat, amely már lemondott arról, hogy harmadik magyar filmet gyártson, — egy új Nóti-vígjáték gyártását vette tervebe.

A filmgyártás Németországban

zavartalanul folyik tovább. Zavart legfeljebb a műteremhiány okozza. Ilyenformán a Tóbis filmvállalat kénytelen legújabb filmjeit a műteremmé átalakított Deutschlanshalle nevű sportszarnokban forgatni, de itt is éjjel-nappal, kettős garnitúrával forgatnak. Minden filmnek külön éjjeli és nappali vezérkara van, hogy a munka szünet nélküli folyhasson. A vállalat legutóbb egy Nagy Kató-filmet is gyártott, amelyben Gustav Fröhlich a partnere. — Lehár Ferenc is filmzenén dolgozik a Tóbis számára. Egyébként a vállalat legutóbbi, nálunk megjelent filmjének, az Ember, vagy gazembernek nagy sikere volt és általában remélik, hogy a Tóbis új filmjei ismét visszaszerzik a német filmnek más gyárak rossz termékei miatt elvesztett pozícióját.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán

6.45: Torna. Közlemények. Hanglemezek. Etrend. 10: Hírek. 12: Harangszó Himnusz. Időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 7.15: Hírek.

9.40: Hírek, időjárásjelentés. 0.05: Hírek.

PÉNTEK, OKTÓBER 27.

Budapest I.

10.20: „Híres emberek emléktáblái a pesti kávéházakban.” Irta Szirmay Kalós Margit. (Felolvasás.) — 10.45: „Mit kell tudnunk a csúszról?” Irta dr. Simicska Gábor. (Felolvasás.) — 12.10: Rendőrzene. Vezényel: Szöllőssy Ferenc. — 13.30: A Rádió Szalonzenekara. — 16.45: Diákkélfőra. „Izland, a jeges ország.” Irta: dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.) Utána: Ifjúsági közlemények. — 17.15: Gécy Barnabás zenekarának tánclemezei. — 18: Sportközlemények. — 18.15: „Magyar zongoramuzsika.” Előadja: Szegedi Ernő. — 18.45: Magyarországi felőra. „Magyarország népszokások.” Csepinecz Vaszilj előadása. —

Utána hanglemezek. — 19.25: Mursi Elek cigányzenekara. — 20: A Filharmóniai Társaság hangversenye. — 20.10: A Filharmóniai Társaság hangversenye. Közvetítés az Operaházból. A szünetben kb. 21: Hírek. Az előadás után, kb. 22: Időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven. — Utána: Közvetítés a Moulin Rougeból. A Chappy tánczenekar játszik. — 22.40: Közvetítés egy étteremből. Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel.

Budapest II.

18.45—19.20: Mursi Elek cigányzenekara. — 19.30: Gyorsírótanfolyam. — 20: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven. — 20.20: „A szabadgyalog.” G. Réthy Pál sakkelőadása. — 20.50: Hanglemezek — 21.50: Időjárásjelentés.

SPORT

Berecz és Turay II. vasárnap már játszanak is a Bocskayban a Gamma ellen

Debrecen sportközönsége örömmel fogadta azt a hírt, hogy a Bocskay lényegesen megerősítette csapatát Bereczcel, a kék-sárgáknak kivételesen népszerű, franciaországból most hazatért jobbösszekötőjével, valamint Turay II.-vel, a Phobus kiváló középcsatárával, aki nemcsak klubjában, hanem a B) válogatottban és a csikóválogatottban is sok sikert aratott.

A két játékos szerződése szerdán este befejezett tényé vált és így mindketten szerepelnek vasárnap a Gamma elleni mérkőzésen, amelynek érdekessége így nagyban megnövekedett. A Bocskay reméli, hogy legjobb csatársorát tudja velük küzdelembe küldeni. Úgy tervezik, hogy a kék-sárgák támadócsapata így áll fel: Kristófi, Berecz, Turay, Szilasi, Hárai. Ezek szerint, tekintettel arra is, hogy Pocsai betegét jelentett, — Möré visszakerül eredeti helyére, a középfedezet posztjára és újból csatársorba áll Janzso is, akinek a letiltása lejárt.

A Bocskay csütörtökön két kapus edzéssel készült a vasárnapi mérkőzésre. A kék-sárgák biztatóan mozogtak a

DEAC ellen, 13:1 arányú eredményt érve el.

AZ NB VASÁRNAPI FORDULOJA

Elektromos — Hungária, Latorca uca, fél 3, Rubint. — Ferencváros — Haladás, Ullői út, fél 3, Juhász dr. — Török — Szolnok, Bihari u. negyed 3, Egner. — Taxisok — Kispeszt, Hungária út, fél 1, Kelesi dr. — Nemzeti — Szeged, Hungária út, fél 3, Iványi. — Kassa — Ujpest, Kassa, negyed 3, Moldoványi. — Bocskay — Gamma, Debrecen, negyed 3, Kiss M. E.

A KELETI ALSZÖVETSEG VASÁRNAPI PROGRAMJA

Debreceni I. osztály: Debrecen: DEAC — DVSC II., Debreceni. — DMTE — Derecskei MOVE, Lengyel dr. — Hajdúböszörmény: MOVE HTE — P. MAV, Horényi. — Berettyóújfalú: B. Turul — DDSE, Kovács L. Felvidéki I. osztály: Nyiregyháza: Ny. TVE II. — UAC II., Szamosvári. — Ungvár: UKMSC — MTK, Boross Zs. — Nagykálló: NSE — NyVSC, Bánsági. — Várpalánka: V. Turul — Csapi SE, Németh F.

KÖZGAZDASÁG

ÜZLETTELEN A GABONATÖZSDE

A forgalom ma is mérsékelt volt a gabonátözsde.

Búza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi 77 kg-os 19.65, 78 kg-os 20.15, 75 kg-os 20.45, 80 kg-os 20.65.

Rozs: 14.20—14.40.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.60—17, középminőségű 16.30—16.50.

Zab: elsőrendű 19—19.25, középminőségű 18.90—19.

Tengeri: tiszántúli 19.15—19.35.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSAR

összfelhajtása 5152 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 2179 darab. Az irányszat közepes.

Arak: szedettsertés I. 100—104, kivétel 105—106, III. 86—92, angol sonkasertés II. 88—96, exportzsir márkázott 160 fill. kg-ként.

HIVATALOS VALUTÁRFOLYAMOK

Angol font 15.25—15.45. Dinár 6.50—7.90. USA dollár 378.70—384.30. Francia frank 8.60—8.80. Cseh-Morva protektorátus 7.50—11.80. (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Szlovákia 7.50—11.80. (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Leu 2.60—3.45. Lira 16.90—17.90. (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével). Svájci frank 84.70—85.60.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a Tiszántúli Független Újságban!

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Eső

Sommerset W. Maugham trópusi drámáját mutatta be csütörtökön a Csokonai-színház, meglehetősen későn, egy évtizedre rá, hogy először megjelent magyar színpadon. A késői bemutatás azonban indokolt, hiszen a gyarmati orvostól lett író kétségkívül igen érdekes egyénisége a mai színműirodalomnak. Jelentős kvalitásai megmutatkoznak az Eső-ben is, ebben a jellegzetesen egyenlítői drámában, amelynek alaptónusát a szakadatlanul zuhogó trópusi eső adja meg, az eső, amely gyilkos egyhangúságával megbomlasztja az idegeket, zürzavarossá kuszálja az érzéseket és félrebillenti a legegységűsúlyozottabb lelket is. S. W. Maugham az orvosírók karakterisztikusan erős és mélyrehatóan finom pszichológiájával megalapozott konfliktust épít fel ebben a milióban, igen nagy felkészültséggel, éles karakterekkel, eleven dialógussal és olyan tiszta halálos végűl, ami a szórakoztató irodalom mai korszakában szinte már szokatlan is a színpadon. Jó, erős és érdekes dráma.

A Csokonai-színház előadásának a

rendező Mester Tibor igyekezett megadni a vígasztalan alapszint s nem mindenben az ő igyekezetén múlik, hogy a nyugtalanság nem annyira a drámából mint inkább az egyenletlen együttesből csap ki a nézőtérre. Szilágyi Szabó Eszter a nem közönséges feladatot jelentő figurában ismét megmutatta, hogy ha nem is kész, de figyelemreméltó helyzeti energiájú színész, akinek a súly egyelőre nem elégséges ugyan, de az összetett alakhoz sok finom részletvonalat és színt adott és őszinte hangot, főképpen megtisztult szenvedésében és ami lényeges: érdekes egyéniségét.

Mester Tibor kiérezhető intelligenciával igyekszik kifejezésre juttatni a misztionárius csodálatos egy-célra-beállított ságát, megőni azonban csak összeomlásában tud; Bánhidly Iona Davidsonéja igen jó; Bánhidly József karakterfigurája sikerült s néha Garamy Jolán és Zách János is elfog egy-egy hangot, a többiek azonban — élükön a dráma egyik legjobb alakját tökéletesen elejtő Mihály Lászlóval — csak le-
húzzák az együttest. (bl)

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ MŰSORA

Szombaton délután: **Öreg tekintetes.** Filléres előadás.

Szombaton este: **Eső.** Vasárnap délután: **Csipek.** Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: **Dalol a nyár, Tizedszer.**

Hétfőn este: **Szerellem gyümölcse.** — Tisztviselő-est.

Kedden este: **Orvoskisasszony.** A) bérlet 6.

Szerdán este: **Orvoskisasszony.** B) bérlet 6.

Színházi iroda hírei:

Szombaton délután: **Kardoss Géza** felléptével az „Öreg tekintetes”, filléres helyárrakkal kerül színre.

MOZI Gályarab

(Vígyszínház)

Hugo Victor hatalmas regényének új filmváltozata méltó a műhöz: Jean Valjean megrendítő történetének erkölcsi súlyát filmen csak kivételesen látott tisztasággal érvényesíti. Valóban monumentális ez az alkotás, azzal az etikai erővel, ami ellenállhatatlanul árad belőle épen úgy, mint a megjelenítési eszközök megragadó egyszerűségével, — a belső ritmus szívenütő lüktetésével, a tömegjelenetek magával sodró realitásával s a kisegyűttestek bensőséges drámaiságával, fotográfiája pedig valóban mesteri. A szereplőgárda minden egyes tagja — pedig rengeteg, csak villanásnyira feltűnő epizódalak van — élesen kimetszett figurákat ad, Charles Laugh-ton Javertje pedig egyenesen az emberábrázolás csúcán jár: ahogy ez a nagy színész a rendőrkém alakját megformálja, feledhetetlen. Epen ilyen kitűnő Frederic March Valjeanja is, mélyen emberi és megható. A nagyszabású film a bemutatón rendkívüli sikert aratott és tettett az érdekes híradó is.

Halló Janine

(Hungária)

Közel egy esztendeje nem szerepelt filmen Rökk Marika, a kitűnő magyar táncos szubrett, aki ma a német filmát-szás egyik legnagyobb sztárja. Annál nagyobb esemény hát minden Rökk Marika film. A Halló Janine egyike a legszellemesebb német zenés vígjátékoknak, egy búbajos, aranyos fiatal leányról szól, akinek vidám históriáját mutatja be a darab. A néző elejétől végéig mosolyogva szemléli a bonyodalmakat, amelyek

azonban a végén tökéletesen megoldódnak a happy endben. Egyébként ennek a filmnek nem is a meseje a fontos, hanem Rökk Marika alakítása. A kitűnő magyar művész nagyszerű táncszámai valószínűleg élményszerűvé varázsolják a képet: Rökk Marika boszorkányosan ügyes táncai szinte lenyűgözik a nézőt.

A film zenéje kedves és hangulatos, tele van friss, színes melódiákkal, tökéletes alafestéseként a remek táncszámoknak és a vidám históriának. A Halló Janinet a valóban sikerült filmek közé sorozhatjuk, mert Rökk Marikán kívül még egész sereg kitűnő színész alakítja a főbb szerepeket és mindannyian nagyszerűen megállják helyüket. A rendezés ötletes és lendületes, aki tehát szórakozni akar, az nem csalódik ebben a filmben.

Filmfutár

Az utolsó Vereckei.

Nóth Károly új filmvígjátéka olyan nagy sikert aratott szakbematatóján, hogy a Standard filmvállalat, amely már lemondott arról, hogy harmadik magyar filmet gyártson, — egy új Nöti-vígjáték gyártását vette tervbe.

A filmgyártás Németországban

zavartalanul folyik tovább. Zavart legfeljebb a műteremhiány okozza. Ilyenformán a Tóbis filmvállalat kénytelen legújabb filmjeit a műteremre átalakított Deutschlanshalle nevű sportcsarnokban forgatni, de itt is éjjel-nappal, kettős garnitúrával forgatnak. Minden filmnek külön éjjeli és nappali vezérkara van, hogy a munka szünet nélkül folyhasson. A vállalat legutóbb egy Nagy Kató-filmet is gyártott, amelyben Gustav Fröhlich a partnere. — Lehár Ferenc is filmzenén dolgozik a Tóbis számára. Egyébként a vállalat legutóbbi, nálunk megjelent filmjének, az Ember, vagy gazembernek nagy sikere volt és általában remélik, hogy a Tóbis új filmjei ismét visszaszerzik a német filmnek más gyárak rossz termékei miatt elvesztett pozícióját.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán

6.45: Torna. Közlemények. Hanglemezek. Etrend. 10: Hírek. 12: Harangszó Himnusz. Időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 7.15: Hírek.

9.40: Hírek, időjárásjelentés. 0.05: Hírek.

PÉNTEK, OKTÓBER 27.

Budapest I.

10.20: „Híres emberek emléktáblái a pesti kávéházakban.” Irta Szirmay Kalós Margit. (Felolvasás.) — 10.45: „Mit kell tudnunk a csúszól?” Irta dr. Simicska Gábor. (Felolvasás.) — 12.10: Rendőrzenekar. Vezényel: Szöllőssy Ferenc. — 13.30: A Rádió Szalonzenekara. — 16.45: Diákféltóra. „Izland, a jeges ország.” Irta: dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.) Utána: Ifjúsági közlemények. — 17.15: Géczy Barnabás zenekarának táncclemezei. — 18: Sportközlemények. — 18.15: „Magyar zongoramuzsika.” Előadja: Szegegy Ernő. — 18.45: Magyarorosz féltóra. „Magyarorosz népszokások.” Csepincez Vaszilij előadása. —

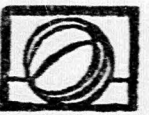
Utána hanglemezek. — 19.25: Mursi Elek cigányzenekara. — 20: A Filharmóniai Társaság hangversenye. — 20.10: A Filharmóniai Társaság hangversenye. Közvetítés az Operaházból. A szünetben kb. 21: Hírek. Az előadás után, kb. 22: Időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarorosz nyelven. — Utána: Közvetítés a Moulin Rougeból. A Chappy tánczenekar játszik. — 22.40: Közvetítés egy étteremből. Sára Elemér cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel.

Budapest II.

18.45—19.20: Mursi Elek cigányzenekara. — 19.30: Gyorsírótanfolyam. — 20: Hírek magyar, szlovák és magyarorosz nyelven. — 20.20: „A szabadság.” G. Réthy Pál sakkelőadása. — 20.50: Hanglemezek — 21.50: Időjárásjelentés.

SPORT

Berecz és Turay II. vasárnap már játszanak is a Bocskayban a Gamma ellen

Debrecen sportközönsége örömmel fogadta azt a hírt, hogy a Bocskay lényegesen megerősítette csapatát Bereczcel, a kék-sárgáknak kivételesen népszerű, Franciaországból most hazatért jobb-összekötőjével, valamint Turay II.-vel, a Phobus kiváló középcsatárával, aki nemcsak klubjában, hanem a Bj valogatottban és a csikóvalogatottban is sok sikert aratott.

A két játékos szerződötése szerdán este betejezett tényé vált és így mindketten szerepelnek vasárnap a Gamma elleni mérkőzésen, amelynek érdekessége így nagyban megnövekedett. A Bocskay reméli, hogy legjobb csatársorát tudja velük küzdelembe küldeni. Úgy tervezik, hogy a kék-sárgák támadócsapata így áll fel: Kristófi, Berecz, Turay, Szilasi, Hárta. Ezek szerint, tekintettel arra is, hogy Pocsai betegét jelentett, — Möré visszakerül eredeti helyére, a középfedezet posztjára és újból csatársorba áll Janzsó is, akinek a letiltása lejárt.

A Bocskay csütörtökön két kapus edzéssel készült a vasárnapi mérkőzésre. A kék-sárgák biztatóan mozogtak a

DEAC ellen, 13:1 arányú eredményt érve el.

AZ NB VASÁRNAPI FORDULOJA

Elektromos — Hungária, Latorca uca, fel 3, Rubint. — Ferencváros — Haladás, Ullói út, fel 3, Juhász dr. — Törökvs — Szolnok, Bihari u. negyed 3, Egner. — Taxisok — Kispeszt, Hungária út, fel 1, Kelesi dr. — Nemzeti — Szegegy, Hungária út, fel 3, Iványi. — Kassa — Újpest, Kassa, negyed 3, Moldoványi. — Bocskay — Gamma, Debrecen, negyed 3, Kiss M. E.

A KELETI ALSZÖVETSEG VASÁRNAPI PROGRAMJA

Debreceni I. osztály: Debrecen: DEAC — DVSC II., Debreczeni. — DMTE — Derecskei MOVE, Lengyel dr. — Hajdúböszörmény: MOVE HTE — P. MAV, Horényi. — Berettyóújfalú: B. Turul — DDSE, Kovács L.

Felvidéki I. osztály: Nyiregyháza: Ny. TVE II. — UAC II., Szamosvári. — Ungvár: UKMSC — MTK, Boross Zs. — Nagykálló: NSE — NyVSC, Bársági. — Várpálánka: V. Turul — Csapi SE, Németh F.

KÖZGAZDASÁG

ÜZLETTELEN A GABONATOZSDE

A forgalom ma is mérsékelt volt a gabonatozsdán.

Buza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi 77 kg-os 19.65, 78 kg-os 20.15, 79 kg-os 20.45, 80 kg-os 20.65. Rozs: 14.20—14.40.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.60—17, középminőségű 16.30—16.50.

Zab: elsőrendű 19—19.25, középminőségű 18.90—19.

Tengeri: tiszántúli 19.15—19.35.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVASAR

összfelhajtása 5152 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 2479 darab. Az irányzat közepes.

Arak: szedettsertés I. 100—104, kivételes 105—106, III. 86—92, angol sonkasertés II. 88—96, exportzsir márkázott 160 fill. kg-ként.

HIVATALOS VALUTAARFOLYAMOK

Angol font 15.25—15.45. Dinár 6.50—7.90. USA dollár 378.70—384.30. Francia frank 8.60—8.80. Cseh-Morva protektorátus 7.50—11.80. (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Szlovákia 7.50—11.80. (20 K-nál nagyobb címletek kivételével). Leu 2.60—3.45. Lira 16.90—17.90. (500 és 1000 lírás bankjegyek kivételével). Svájci frank 84.70—85.60.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a Tiszántúli Független Ujságban!

A bosszúálló kép

Angol bűnügyi regény.

Írta: George Harmon Coxe.

(41)

— Szóval, maga a detektívek közé ment, mi? — gúnyolódott Jaffe.

— Nem. De inkább velük dolgozok, mint ellenük. Jaffe. Valami összefüggés lehet a Carter- és a Gowan-ügy között. Engem a Gowan-ügy érdekel. Segíteni igyekszek, amennyire tudok. Csak hogy az én eljárásom más, mint a magáé. Maga nem szól egy szót se, én pedig azt hiszem, hogy azzal viszem előbbre a dolgot, ha minél több beszélek róla.

— Már sok fickó ráfizetett ilyen módon.

— Szeretem a veszélyt — mondta Murdock egyszerűen —, ha érdemes.

— Aligha fogja elkérni.

— De én se maradok télen.

Jaffe összehúzta szemét:

— Rendben van, menjen és beszéljen...

Murdock megfogta Jaffe karját:

— Mindamellett van egy tippem a maga számára. Azon vagyok, hogy kiderítse a rendőrség, ki ölte meg Gowan. Helyettem. Nem fogok kényeskedni, megmondom, amit tudok.

Pillanatilag nyugodtan nézett Jaffe elhomályosuló szemébe. Aztán folytatta, nyugodtan és szabatosan változtatva szavait, nagyobb hangsúllyal, de nem hengegően.

— Tulajdonképpen a tippem Pendletonnak szól. Vince és társai emberablás vétségével vádolva fog a bíróság elé kerülni, ha súlyt helyezek rá.

És ha súlyt helyezek rá, egyikük meg fogja mondani, hogy ki bérelte fel őket. Ők nem olyan kemények, mint maga. Nem hiszem, hogy ha húsz évi börtönről van szó, soká ellenállnának. Azért gondolom, hogy szólhatna helyettem Pendletonnak, — ha benne van a keze a dologban —, hogy a két telefonbeszélgetést be fogom jelenteni. Vagy ő, vagy maga akarta a képet. Az a benyomásom, hogy ha eleget beszélek a dologról — és a Courier Herald mögöttem áll —, hogy még valakit kapok mellém, aki szintén beszélni fog.

Begombolta a kabátját és fejébe húzta kalapját. — Nyitott lapokkal játszom, úgy gondoltam, szólok magának.

— Jaffe nem árulta el magát. — Nem rossz lap — mondta —, föltéve, hogy tud velük játszani.

Hazel Jaffe csodálkozva nézett késői látogatójára. Murdock belépett az előszoba ajtaján, amelyet maga az asszony nyitott neki és mindjárt tovább is ment az enyhén világított nappali szobáig. Amint megállt, úgy tűnt neki, mintha egy másik ajtó csukódna valahol a lakás mélyén. De még mielőtt gondolkodhatott volna ezen, már szólt az asszony:

— Megtiszteltetésnek, vagy sértésnek vegyem ezt a késői látogatást? — Betette az ajtót és melléje lépett. Hosszú szempillái alól kíváncsian nézett föl rá:

— Meg kell hagyni, elég későre jät és én nem is igen ismerem magát.

— Nem zavarom sokáig — felelte Murdock kis mosollyal. — Szívesen vette az asszony tréfálkozó hangját.

— Fontos ügyben jöttem. — Hazel Jaffe elegáns pongyolát viselt, mely elől magasan zárult. Míg háta jőformán nem is volt. Amint előrelépett, fölemelte hosszú uszályát s elrendezkedett a divánon. Kitűnően festett a modern környezetben, ami természetes is volt, mert kitűnő alakú, igazán szép nő volt. Sima arcú mint a zománc úgy csillogott, sötét haja fénylett, nagy szürke szeme és szép, természetes piros szája volt.

(Folytatjuk.)

Debrecen sz. kir. város polgármestere, 46 802—1939. VI. HIRDETMÉNY a kivitelre szánt baromfi leölésének, tisztításának, csomagolásának és szállításának vasárnapokon és Szent István napján végzése tárgyában. Közölöm a város érdekelte lakosságával, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszter úr a 65,600—1939 K. K. M. számú rendeletével az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891: XIII. tc. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a belügyminiszter, földmívelésiügyi és iparügyi miniszter urakkal egyetértően a következőket rendelte el: 1. §. 1. Kivitelre szánt baromfi etetése és okvetlenül szükséges mértékben felügyelete vasárnapokon és Szent István napján az egész napon át végezhető. 2. A kivitelre szánt baromfi leölése és tisztítása és csomagolása vasárnapokon és Szent István napján este 6 óráig végezhető. 2. §. 1. Kivitelre szánt baromfinak akár élő, akár leölt állapotban szállítását vasárnapokon és Szent István napján az egész napon át végezhető. 2. Ugyancsak az egész napon át végezhető a kivitelre szánt baromfiszállításra szolgáló üres

ketrecek szállítása is. 3. §. A kivitelre szánt hizott baromfi leölésének és tisztításának, csomagolásának és szállításának vasárnapokon és Szent István napján végzése tárgyában kiadott 35.000—1938. K. K. M. sz. rendelet hatályát veszti. A jelen rendelet 1939. évi október hó 4. napján lépett hatályba. Megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi október 4-iki számában. Debrecen 1939 október 18. Polgármester.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY.

Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról Budapestre I. Folyó hó 28-án, szombaton 9 órakor, II. Folyó hó 29-én, vasárnap 4 ó 42 pkor és III. Folyó hó 31-én, kedden 5 ó 47 perckor „Filléres gyors” vonatok közlekednek, az Egyetemi Klinikáktól az alább felsorolt időben indítunk villamos vonatokat: I. 1939. október 28-án, szombaton, mivel 9 órakor indul a Filléres gyors, külön vonatot nem indítunk. II. 1939. október 29-én, vasárnap az Egyetemi Klinikáktól indul 14 ó 04 pkor, MAV p. u.-hoz érkezik 4 ó 27-kor. III. október 31-én, kedden az Egyetemi Klinikáktól indul 5 ó 12 p-kor, MAV p. u.-hoz érkezik 5 ó 32 p-kor. Az I. sz. vonat október 30-án, hétfőn, a II. sz. vonat október 31-én, kedden, a III. sz. vonat november 1-én, szerdán 3 óra 33 perckor érkezik vissza. E vonatok megérkezése után a MAV pályaudvartól külön villamos vonatokat indítunk. Ugy a filléres gyorsvonatok indulási idejében közlekedő külön villamos vonatokon, — mint azok visszaérkezése alkalmával indított külön villamos vonatokon csak a kálauzok által árusított jegyek és a szabadjegyek érvényesek. Debrecen, 1939. október 26. Az üzletigazgatóság.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. — Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. — Telefon: 21-52.

Allást keresők

Jócsaládból

való izr. leány elmenne gyermek mellé, vagy üzletbe kiszolgálni. Kar u. 28. Steier Piroksa. 2048

Felvidéki

jó, praktizált soffőr állást keres, Csokonai ucca 14. 2096

Házi

varrónó bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlkozik mérsékelt díjazással. Tirnauer Ibo-lya, Hatvan u. 36. 2024

Kiadó lakás

Bútorozott

uccai szoba kiadó, Miklós u. 10. szám. 2088

Ingatlan

Eladnám,

vagy belvárosi házzal elcserélném Bihari ucca 12. alatti 5 hold kertemet és házamat. Bővebbet kiadóban. 1937

Eladás

Egy

modern ebédlő, csillár, íróasztal is, ebédlőszőnyeg eladó, Szappanos u. 13. 2099

Hálók,

ebédlők, kombinált szekrények, rekamié, konyhaberendezések, különféle egyes bútorok olcsón eladók. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1478

Teljesen

jókarban levő fekete női télikabát és egy szürke átmeneti női kabát jutányosan eladó. Széchenyi u. 12. sz. 1969

Lengyelbunda,

fekete télikabát, összecsukós vaság eladó, Erzsébet u. 14. 2007

Törzskönyvezett

faj angóra nyúl ketreccel vagy anélkül eladó. Köntös-kert, Maros u. 6. 1939

Vétel

Két darab ruhaszekrényt és egy darab konyhaszekrényt — kifogástalan jó és tiszta állapotban — megvételre keresünk. Cim: Boldogfalva u. 4. szám. (3. ajtó) adandó le. 2087

Kézikocsit,

jókarban lévő megvételre keresünk. Cim a kiadóban. 1993

Varrógépeket

magas árban veszek, cserélek, kölcsönzők, javításokat jóállással. Alkatrészek minden géphez. — Eisenberger, Csapó u. 101. 1825

Veszek

bútort, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat, irodaberendezést, tükröt. Hívásra jövök. Csapó u. 16. 1753

Aranyékszert,

ezüstöt, zálogjegyet, brilliánskövet magas áron veszek. Pollák Endre ékszerész, Piac ucca 8. (Wacha tisztítósnál). 1829

Ajánlat

Ne dobja el ócska kalapját! 1.50 P-ért újjáalakítja Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 24. szám. 1634

Gyermekkosci

javitását olcsón, szakszertűen vállal Dománé gyermekkosci-gyártó üzeme, Erzsébet út 28. Telefon 11-47. 2100

Megérkeztek

Ungvári József faiskolából a gyümölcsfák. Kapható és megtekinthető: Bethlen ucca 14. Bejárat Garai ucca 5. 2087

Káposztáskádak,

légoltalmi dézsák, szódédézsák legolcsóbban Vargánál, Hatvan u. 68. 2098

Finom

szücsmunkákat készíttessen Vég Gyula szücsmester üzletében, Dégenfeld tér 11. Tisza-palota. 1924

Szücsmunkákat

átalakításokat, jutányos árban készít Jámbor szücs, Batthyány u. 2. 1815

Villanykörtecsere

20 fill. Sláger gramofonlemezek. Gramofon, rádió, mindenféle dísz tárgy. Vagyontemő, Hunyadi u. 22. 1968

„Lela”

zománcozott asztaltűzhelyek, szénkályhák állandóan raktáron. Készíti: Levensik tüzhelyüzeme, Csapó ucca 87. Zománcozott tüzhelyek szakszerű javítása garancia mellett. 1717

Drótok,

használt 5 milliméteres vas-húzal, tűskeshúzal, drótfonatok olcsón, Simonffy u. 27. 2092

Hálósobák,

ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések, legjobbat legolcsóbban csak Salamont bűtorüzletében vásárolhat, Hunyadi u. 2. Részletre is! 1980

Káposztáskádak,

szüretelő edények, légoltalmi dézsák legolcsóbban a készítőnél kaphatók. Nyíl u. 16., Korbuly-nál. 1814

Kötött

gyermekruhákat és gyermekmakkokat mérték után rendelkezésre vállalko. Cim a kiadóban. 2040

FONTOS!

Minden kereskedőt és iparost érdekel!

A közszükségleti cikkek ár-ellenőrzésével kapcsolatban a kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszter által kiadott 13.606—1938. 1-a. számú végrehajtási utasítás a 3310—1918. M. E. sz. rendelet szövegének a kifüggesztését minden kereskedő és iparos számára, akik közszükségleti cikkek árusításával foglalkoznak, elrendelte. A rendelet kifüggesztését az I. fokú iparhatóság szigorúan ellenőrzi. Ilyen táblák a Nagy Károly Grafikai Műintézetében, Ferenc József út 49., 20 fillérért kaphatók.

Deutsch Ernő

órás üzletét Hatvan ucca 17. szám alá helyezte át. 2041

Balilla

kétüléses, 3 darab alkalmi áron eladó. Szoboszlaj, Széchenyi u. 24. 1633

Takarékos

ember tűzifát, szemet télire már most szerzi be legolcsóbban Vágó József tűzifa-, szénkereskedőnél, „Margit”-fürdő mellett. Telefon: 10-24. Gondos kiszolgálás. 1467

Ellátás

Hungária-pensió

Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. — Családi otthon. kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Mindennemű

varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatopalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg ucca 22., kislakás. 273

Rádió

Rádió

és villanyserelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépület. Felelősség mellett villany- és rádiójavitást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. 1108

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Nagy Károly Grafikai Műintézet, Ferenc József út 49.

Kedves dr. miniszterelnök!

Önt a m.

Önt a m.

Önt a m.

A bosszúálló kép

Angol bűnügyi regény.

Írta: George Harmon Coxe.

(41)

— Szóval, maga a detektívek köze ment, mi? — gúnyolódott Jaffe.

— Nem. De inkább velük dolgozok, mint ellenük, Jaffe. Valami összefüggés lehet a Carter- és a Gowan-ügy között. Engem a Gowan-ügy érdekel. Segíteni igyekszek, amennyire tudok. Csak hogy az én eljárásom más, mint a magáé. Maga nem szól egy szót se, én pedig azt hiszem, hogy azzal viszem előbbre a dolgot, ha minél többet beszélek róla.

— Már sok fickó ráfizetett ilyen módon.

— Szeretem a veszélyt — mondta Murdock egyszerűen —, ha érdemes.

— Aligha fogja elkerülni.

— De én se maradok tétlen.

Jaffe összehúzta szemét:

— Rendben van, menjen és beszéljen...

Murdock megfogta Jaffe karját:

— Mindamellett van egy tippem a maga számára. Azon vagyok, hogy kiderítse a rendőrség, ki ölte meg Gowant. Helyettem. Nem fogok kényeskedni, megmondom, amit tudok.

Pillanatig nyugodtan nézett Jaffe elhomályosuló szemébe. Aztán folytatta, nyugodtan és szabatosan válogatva szavait, nagyobb hangsúllyal, de nem hencseregően.

— Tulajdonképpen a tippem Pendletonnak szól. Vince és társai emberablás vétségével vádolva fog a bíróság elé kerülni, ha súlyt helyezek rá.

— És ha súlyt helyezek rá, egyikük meg fogja mondani, hogy ki bérelte fel őket. Ők nem olyan kemények, mint maga. Nem hiszem, hogy ha húsz évi börtönről van szó, soká ellenállnának. Azért gondolom, hogy szólhatna helyettem Pendletonnak, — ha benne van a keze a dologban —, hogy a két telefonbeszélgetést be fogom jelenteni. Vagy ő, vagy maga akarta a képet. Az a benyomásom, hogy ha eleget beszélek a dologról — és a Courier Herald mögöttem áll —, hogy még valakit kapok mellém, aki szintén beszélni fog.

Begombolta a kabátját és fejébe húzta kalapját. — Nyitott lapokkal játszom, úgy gondoltam, szölok magának.

— Jaffe nem árulta el magát. — Nem rossz lap — mondta —, föltéve, hogy tud velük játszani.

Hazel Jaffe csodálkozva nézett késői látogatójára. Murdock belépett az előszoba ajtaján, amelyet maga az asszony nyitott neki és mindjárt tovább is ment az enyhén világított nappali szobáig. Amint megállt, úgy tűnt neki, mintha egy másik ajtó csukódna valahol a lakás mélyén. De még mielőtt gondolkodhatott volna ezen, már szölt az asszony:

— Megtiszteltetésnek, vagy sértésnek vegyem ezt a késői látogatást? — Betette az ajtót és melléje lépett. Hosszú szempillái alól kíváncsian nézett föl rá:

— Meg kell hagyni, elég későre ját és én nem is igen ismerem magát.

— Nem zavarom sokáig — felelte Murdock kis mosollyal. — Szívesen vette az asszony tréfálkozó hangját.

— Fontos ügyben jöttem. — Hazel Jaffe elegáns pongyolát viselt, mely elől magasan zárult, míg háta jóformán nem is volt. Amint előrelépett, fölemelte hosszú uszályát s elrendezkedett a divánon. Kitűnően festett a modern környezetben, ami természetes is volt, mert kitűnő alakú, igazán szép nő volt. Sima arcbőre mint a zománc úgy csillogott, sötét haja fénylett, nagy szürke szeme és szép, természetesen piros szája volt.

(Folytatjuk.)

Debrecen sz. kir. város polgármestere. 46 802—1939. VI. HIRDETMÉNY a kivitelre szánt baromfi leolésának, tisztításának, csomagolásának és szállításának vasárnapokon és Szent István napján végzése tárgyában. Közlöm a város érdekelte lakosságával, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr a 65,600—1939 K. K. M. számú rendeletével az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891: XIII. tc. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a belügyminiszter, földmívelésügyi és iparügyi miniszter urakkal egyetértően a következőket rendelte el: 1. §. 1. Kivitelre szánt baromfi etetése és okvetlenül szükséges mértékben felügyelete vasárnapokon és Szent István napján az egész napon át végezhető. 2. A kivitelre szánt baromfi leolése és tisztítása és csomagolása vasárnapokon és Szent István napján este 6 óráig végezhető. 2. §. 1. Kivitelre szánt baromfinak akár élő, akár leölt állapotban szállítása vasárnapokon és Szent István napján az egész napon át végezhető. 2. Ugyancsak az egész napon át végezhető a kivitelre szánt baromfi szállításra szolgáló üres

ketrecek szállítása is. 3. §. A kivitelre szánt hízott baromfi leolésének és tisztításának, csomagolásának és szállításának vasárnapokon és Szent István napján végzése tárgyában kiadott 35.000—1938. K. K. M. sz. rendelet hatályát veszti. A jelen rendelet 1939. évi október hó 4. napján lépett hatályba. Megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi október 4-iki számában. Debrecen 1939 október 18. Polgármester.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY.

Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról Budapestre I. Folyó hó 28-án, szombaton 9 órakor, II. Folyó hó 29-én, vasárnap 4 ó 42 pkor és III. Folyó hó 31-én, kedden 5 ó 47 perckor „Filléres gyors” vonatok közlekednek, az Egyetemi Klinikától az alább felsorolt időben indítunk villamos vonatokat: I. 1939. október 28-án, szombaton, mivel 9 órakor indul a Filléres gyors, külön vonat nem indítunk. II. 1939. október 29-én, vasárnap az Egyetemi Klinikától indul 14 ó 04 pkor, MAV p. u.-hoz érkezik 4 ó 27-kor. III. október 31-én, kedden az Egyetemi Klinikától indul 5 ó 12 p-kor, MAV p. u.-hoz érkezik 5 ó 32 p-kor. Az I. sz. vonat október 30-án, hétfőn, a II. sz. vonat október 31-én, kedden, a III. sz. vonat november 1-én, szerdán 3 óra 33 perckor érkezik vissza. E vonatok megérkezése után a MAV pályaudvartól külön villamos vonatokat indítunk. Ugy a filléres gyorsvonatok indulási idejében közlekedő külön villamos vonatokon, — mint azok visszaérkezése alkalmával indított külön villamos vonatokon csak a kalauzok által árusított jegyek és a szabadjegyek érvényesek. Debrecen, 1939. október 26. Az üzemeltetésig.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. — Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjazás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. — Telefon: 21-52.

Allást keresők

Jócsaládból
való izr. leány elmenne gyermekek mellé, vagy üzletbe kiszolgálni. Kar u. 28. Steier Piroska. 2048

Felvidéki
jó, praktizált soffőr állást keres, Csokonai ucca 14. 2096

Házi
varrónő bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlkozik mérsékelt díjazással. Tirnauer Ibo-lya, Hatvan u. 36. 2024

Kiadó lakás

Bútorozott
uccai szoba kiadó, Miklós u. 10. szám. 2088

Tingatlan

Eladnám,
vagy belvárosi házzal elcserélném Bihari ucca 12. alatti 5 hold kertemet és házamat. Bővebbet kiadóban. 1937

Eladás

Egy
modern ebédlő, csillár, íróasztal is, ebédlőszőnyeg eladó, Szappanos u. 13. 2099

Háló,
ebédlők, kombinált szekrények, rekamié, konyhaberendezések, különféle egyes bútorok olcsón eladók. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1478

Teljesen
jókarban levő fekete női télikabát és egy szürke átmeneti női kabát jutányosan eladó. Széchenyi u. 12. sz. 1969

Lengyelbunda,
fekete télikabát, összecsuksó vaságy eladó, Erzsébet u. 14. 2007

Törzskönyvezett
faj angóra nyúl ketreccel vagy anélkül eladó. Köntös-kert, Maros u. 6. 1939

Vétel

Két darab ruhaszekrényt és egy darab konyhaszekrényt — kifogástalan jó és tiszta állapotban — megvételre keresünk. Cím: Boldogfalva u. 4. szám. (3. ajtó) adandó le. 2087

Kézikocsit,
jókarban lévő megvételre keresünk. Cím a kiadóban. 1993

Varrógépeket
magas árban veszek, cserélek, kölcsönzök, javításokat jótállással. Alkatrészek minden géphez. — Eisenberger, Csapó u. 101. 1825

Veszek
bútor, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat, írodaberen-
dezt, tükröt. Hívásra jö-
vők. Csapó u. 16. 1753

Aranyékszert,
ezüstöt, zálogjegyet, briliánkövet magas áron veszek. Pollák Endre ékszerész, Piac ucca 8. (Wacha tisztítónál). 1829

Ajánlat

Ne dobja el
ócska kalapját! 1.50 P-ért újjalakítja Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 24. szám. 1634

Gyermekkocsi
javítását olcsón, szakemberrel vállal Dománé gyermekkocsi-gyártó üzem, Erzsébet út 28. Telefon 11-47. 2100

Megérkeztek
Ungvári József faiskolából a gyümölcsfák. Kapható és megtekinthető: Bethlen ucca 14. Bejárat Garai ucca 5. 2087

Káposztáskádak,
légoltalmi dézsák, szódézsák legolcsóbban Vargánál, Hatvan u. 68. 2098

Finom
szücsmunkákat készíttessen Vég Gyula szücsmester üzletében, Dégenfeld tér 11., Tisza-palota. 1924

Szücsmunkákat
átalakításokat, jutányos árban készít Jámor szücs, Batthyány u. 2. 1815

Villanykörtecsere
20 fill. Sláger gramofonlemez. Gramofon, rádió, mindenféle dísz tárgy. Vagyontmentő, Hunyadi u. 22. 1968

„Lela”
zománczott asztaltűzhelyek, szénkályhák állandóan raktáron. Készíti: Levencsik tüzhelyüzeme, Csapó ucca 87. Zománczott tüzhelyek szakemberi javítása garancia mellett. 1717

Drótok,
használt 5 milliméteres vas-húzal, tuskéhúzal, drótfonatok olcsón, Simonffy u. 27. 2092

Hálósobák,
ebédlők, kombináltsobák, konyhaberendezések, legjobb-
bat legolcsóbban csak Salamonn bútorüzletében vásárolhat, Hunyadi u. 2. Részletre is! 1980

Káposztáskádak,
szüretelő edények, légoltalmi dézsák legolcsóbban a készítőnél kaphatók. Nyíl u. 16., Korbulyánál. 1814

Kötött
gyermekruhákat és gyermekmackókat mérték után rendelésre vállalok. Cím a kiadóban. 2040

FONTOS!
Minden kereskedőt és iparost érdekel!

A közszükségleti cikkek ellenőrzésével kapcsolatban a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter által kiadott 13.606—1938. 1-a. számú végrehajtási utasítás a 3310—1918. M. E. sz. rendelet szövegének a kifüggesztését minden kereskedő és iparos számára, akik közszükségleti cikkek árusításával foglalkoznak, elrendelte. A rendelet kifüggesztését az I. fokú iparhatóság szigorúan ellenőrzi. Ilyen táblák a Nagy Károly Grafikai Műintézetében, Ferenc József út 49., 20 fillérért kaphatók.

Deutsch Ernő
órás üzletét Hatvan ucca 17. szám alá helyezte át. 2041

Balilla
kétüléses, 3 darab alkalmi áron eladó. Szoboszlav, Széchenyi u. 24. 1633

Takarékos
ember tűzifát, szénét télire már most szerzi be legolcsóbban Vágó József tűzifa-, szénkereskedőnél, „Margit”-fürdő mellett. Telefon: 10-24. Fondos kiszolgálás. 1467

Ellátás

Hungária-pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. — Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Mindennemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatalpalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg ucca 22., kislakás. 273

Rádió

Rádió
és villanszerelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépület. Felelőség mellett vállalt villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktára. Kedvező fizetési feltételek. 1108

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Nagy Károly Grafikai Műintézet, Ferenc József út 49.

Liszántúli
ONDOTT
JÓZSEF
i miniszter
október 27. (Bu-
tő.) Kunder Antal
ügyi miniszter be-
nyújtotta a
V a
B
dape
kere
nyu
kor
V a
tert
tár
kai
mag
kér
foro
a le
és e
Anta
válá
B
gyar
zó a
sére
lem-
ettől
felm
közé
C6 D5
A6/B6/A5
ügy
mán
vetk
der
mini
ipari
Ke
mini
Önt
közle
tól s
ez al
gálat
elism
csosi
Ke
tóber
Ker
minis
Önt
Horthy s. k.
nére teimentem és
Önnék a haza szol-
zett kiváló érdemei
m. kir. titkos taná-
got adományozom.
sten, 1939. évi ok-
Horthy s. k.